

Kmet, delavec in obrtnik
naj bode narodu vodnik!

Izhaja vsako sredo.
Naročnina:
za celo leto Din 30—
za pol leta „ 15—
za inozemstvo
za celo leto Din 50—
Lasevali po tarifi. — Pla-
menim vprašanjem naj
se priloži znamko za od-
govor. — Ne frankirana
pisma se ne sprejemajo.

Kmetški list

Glasilo „Slovenske Kmetške Stranke“.

Vsakdo uživaj vse sadove
svojega dela in marljivosti!

Rokopis se ne vra-
čajo. — Plače in toži
se v Ljubljani. — Ured-
ništvo in uprava je v
Ljubljani v Koroškovski
ulici šte. 7. — Telefon
inter. št. 506. — Račun
pri pošti čehovnem so-
vodu št. 11.568.

Zakonski načrt o izjednačenju dav- kov.

Po 7-letnih notranjih borbah v naši državi se je končno pametni in vztrajni politiki Štefana Radića posrečilo, da je ta zlasti v prečanskih krajih tako težko pričakovani zakonski načrt dobil odobrenje sedanje vlade in prišel pred narodno skupščino. Pomembnosti tega zakona zlasti Slovincem ni treba podrobneje razlagati. Saj so nas stari avstrijski davčni zakoni, izvrševani od slovenske gospode, ki je proti ljudstvu vedno pretirano vestna, skoraj do golega slekli, med tem ko so bili glede davkov srbijanski kraji le malo prizadeti.

Od začetka Jugoslavije je bila ena glavnih zahtev bivše SKS, da dobimo čimprej izjednačen davčni zakon. Ko je 1. 1921 tedanjih 8 poslancev SKS vstopilo v vlado, je bila prva njihova zahteva v protokolu, da se izjednačijo davki. Toda naše moči takrat so bile prešibke in — čeprav je bila dana obljuba! — naša zahteva se ni izpolnila. Šele sedaj, ko je ves hrvatski kmetški narod dobro organiziran v Hrvatski seljaški stranki pod vodstvom Štefana Radića in je ta močna stranka založila ves svoj vpliv, se nam je izpolnila dolgo gojena želja.

Zakonski načrt za izjednačenje davkov je torej pred narodno skupščino. Za študiranje tega načrta je sestavljen poseben skupščinski odbor. Skoraj vse stranke so se potrudile, da poiščejo v svojih vrstah najboljše moči za ta odbor. Toda ni glavno v tem, da se sedaj v tem odboru morda modruje in kaže nemogoče in neizpeljive ideje opozicijskih strank, nego prva in glavna naloga je ta, da odbor zakon čim prej sprejme ter tako omogoči, da ga sprejme tudi

skupščina in da stopi v veljavo 1. januarja 1927.

Zlasti za nas Slovence je od največje važnosti, da se ta zakon čimprej sprejme. S tistim dnem, ko se nam ta želja uresniči, ugasnejo vsi stari avstrijski davčni zakoni, ki so nas po vojni radi spremenjenih gospodarskih razmer tako silno topli. Res je, da zakonski načrt ni tako dober, kakor bi želeli, kajti davčni zakon je najboljši tisti, ki ga sploh ni. Toda eno dobro ima načrt, namreč da se bodo dosedanja pretežka davčna bremena, ki so doslej slonela v prvi vrsti na ramah Slovencev, Vojvodincev in drugih prečanov, jednako razdelila na vse prebivalstvo naše države. In ko bodo enkrat bremena jednako razdeljena na vse dele naše države, potem bo tak zakon izboljšati igrača, ker se bodo za to zavzemali ljudje iz cele države, a ne, kakor je sedaj slučaj, samo prebivalstvo iz posameznih pokrajin, ponajvečkrat najsiromašnejših. Radi tega opozarjamo člane odbora za proučevanje davčnega zakonskega načrta, naj se zavedajo svoje težke odgovornosti polne naloge: Naj se izogibajo vsake demagogije in naj ne stavljajo pretiranih zahtev, ker vse bi moglo roditi le nasproten učinek, namreč, da koristi samo tistim, ki novega zakona nočejo in bi radi, da prečani še naprej nosimo največji del državnih izdatkov. V tem smislu naj slovenski volilci presojujejo delo posameznih strank v odboru za davčni zakon in naj se zavedajo, v kako veliki nevarnosti bodo slovenski gospodarski interesi, če bodo opozicijske stranke več dale na demagogijo, kakor na korist celokupne Slovenije.

Ivan Pucelj.

Lepi govori Štefana Radića.

V nedeljo je govoril Stjepan Radić na shodu v Klanjcu. Poslušalo ga je nad 2000 ljudi. To je mnogo, če pomislimo, da so kmetje zvedeli za shod šele v zadnjem trenutku. Radić je na tem shodu, ki se ga je bil udeležil tudi minister Pucelj, rekel med drugim:

»Če se bori narod, se bori ostro, če pa se pomirja, se pomiri pošteno in odkritosrčno. Taka je nje-

gova politika, tu ni spletk, laži in prevar. Tu je vse jasno, čvrsto in iskreno. Samo gospoda je tista, ki ribari v kalnem, zlasti v Beogradu, kjer se še ni naučila spoznavati naroda. To je naša velika težkoča. Mi smo začeli od temelja. Naša gospoda pa ni imela pameti in je le govorila: To ni zanič, kar dela Radić. Zato seljaška stranka 20 let ni mogla v Zagorje, dokler ni pričela

z manjšimi zborovanji in tako pridobila zaupanje vsega naroda. Tam, kjer smo pomešani s Srbi, tam gre mnogo težje. Tja prihaja Pribičević. On prihaja tja in pravi, da se bo vse napravilo s silo. Razdeljuje orožje in pripravlja boj. So nekateri Srbi, ki imajo bombe doma. Pribičević jim pravi: Pride čas, ko postanem jaz Mussolini. Ta človek govori, kakor bi ga bili z verige spustili; in to zato, ker je nasilen, ker poziva k nasilju in ima družbo, ki pripravlja atentate, a ne na pse, temveč na naš pošten narod. To ni politična borba! Niti hajduštvo to ni, ker hajduk je pošten v primeri z njimi. To je hudičeva, peklenška politika. In vidi-te: jaz sem prišel sem v Zagorje, da orjunašem in batinašem odgovorim s še močnejšim organiziranjem hrvatskega naroda. Če bi ti nesrečniki vladali v tej državi, bi je ne bilo dolgo — pa saj bi je takrat tudi ne bilo treba.«

Radić je dalje govoril o sodelovanju s Srbi in Slovenci in o svojih odnosih napram Pašiću. Jaz sem sporočil Pašiću: »Složimo se, baje!« Na državnopravnem temelju se ne moremo ujediniti, ker če govorimo Pašiću kaj o federaciji, misli on, da je to poguba države. Tudi če omenimo avtonomijo, misli on, da je poguba. Vzeti je bilo torej treba za osnovo tisto stvar, zaradi katere je bil mučen Matija Gubec: to je bila kmečka pravica in človečanska politika. Sporazumeli smo se, a naglasili smo: Mi smo Hrvatje. Hrvatski narod ima tudi svoje starine, svojo zgodovino, prosveto, književnost, obličje, in to v glavnem iste kakor Srbi; toda vendar svoje. Imamo svoje zdravice, tamburico in trobojnico. Dovolj naj se, da živimo svobodno v svoji državi. Stopili smo v vlado kot narod hrvatski in ne kakor kakor afrikanško pleme. Vstopili smo kot seljaška stranka, ki ne dela afer in ne deli države v dve polovici, da bi rekla: Tam boš vladal ti, tu pa jaz! Tak sporazum je imel Pašić s Pribičevićem. Tako pa mi nočemo. Nismo hoteli deliti države v dve skupini, da bi v eni polovici gnjavili narod radikali, v drugi pa seljaška stranka. V vsej državi mora biti enakopravnost. V mnogem smo zmagali. Odšla je iz vlade neka skupina, ki je mislila, da je narod za to tu, da se na njem jaše. V vladi ni več Pašićevih slug. Teh je še nekaj, bo jih pa vedno manj.

Pašić je tudi na svoje stare dni ostal izkušen politik, kakor je bil prej, toda postal je silno nazad-

njaški in strahovito nasilen. Pomislite! Na ministrski seji smo razpravljali o občinskem zakonu, kaj hočemo in kako. Mi smo predlagali en sam občinski zakon za vso državo. »Ne tako,« pravi Pašić, »kajti če sprejmemo enak občinski zakon, potem bodo tudi Švabi postali lahko občinski načelniki.« — »Toda, gospod predsednik, oni bodo morali znati državni jezik, to pride v zakon. Zapisniki se bodo morali pisati v državnem jeziku.« — »Leta 1918 bi jih morali pregnati ali poklati,« je rekel Pašić.

Tako je govoril predsednik vlade na ministrski seji. Treba je bilo z njim obračunati. Rekel sem zato: »Gospod predsednik, gospodje ministri! Če bi bili vi to poskusili, bi naše države ne bilo in niti naj bi je ne bilo. Država, ki bi pregnala ali poklala stotisoče svojih državljanov samo zato, ker so druge narodnosti, taka država ne spada v Evropo.«

Radić je dalje govoril o sporazumu. To je velika stvar, toda težka. Napraviti iz Hrvatske malo seljaško državo, ni težko. Ko smo ponudili Pašiću sporazum, smo vedeli, kaj delamo. Namesto lahke naloge smo si naložili težko. Namesto, da dobi hrvatski narod avtonomijo, večjo ali manjšo, in da se uredi kakor v škatljici, smo si zastavili nalogo, da pridemo do sporazuma s srbsko narodno seljaško dušo. Delo je težko in obupno. Nam je težko, ki nismo bili oropani in oplenjeni, v Srbiji pa je obupno.

Radić je kritiziral nato naš promet in naglašal njegovo važnost za te kraje. Svoj govor je zaključil z vzklikom na kralja, hrvatski narod in Hrvatsko.

Za Radićem so govorili še ministri Pucelj, Karlo Kovačević in še nekateri drugi poslanci.

Za tem se je vršil shod v Pregradi, kjer je imel Radić tudi daljši govor. Omenjajoč vlado je rekel: Srečni smo danes, da imamo pošteno vlado. Niso vsi ministri enaki. Toda oni, ki so glavne osebe, so na svojem mestu. V naši seljaški stranki sta dva ali trije v klubu, ki niso na mestu. Toda mi jih bomo pognali in jih ne bomo trpeli v klubu. Med seljaškimi ministri je eden, ki ga ne moremo trpeti in ga ne bomo trpeli. (Medklic: Dol z Nikićem! Nočemo, da bi bil Nikić v vladi!)

Nato so govorili še Pasarić, Kežman in še nekateri drugi, nakar je bil shod zaključen.

Shod proti korupciji.

V nedeljo dne 30. majnika se je vršil v Ljubljani shod proti korupciji. Za shod so delali pristaši SLS velikansko reklamo, že zato, da pokažejo na shod povabljenim članom opozicije iz Srbije in Bosne, kako močni da so. Priznamo, da so znali izbrati za svoj shod izvrstno agitacijsko sredstvo, ki povsod vleče in mora vleči, kjer je le še nekaj poštenja doma, in ker je brez dvoma masa slovenskega ljudstva poštena, je na shod res prišlo toliko ljudi, da je bila velika dvorana hotela »Union« nabito polna, na vrtu hotela pa so morali prirediti celo vzporeden shod. V dvorani je bilo okoli 4 tisoč, na vrtu pa približno tisoč ljudi, katerim so govorili Ljuba Davidović, dr. Mehmed Spaho, dr. Joca Jovanović in dr. Anton Korošec. Na vrtu so govorili poleg imenovanih gospodov še nekateri poslanci SLS (Kremžar, Brodar, dr. Hodžar).

Jako pa bi se motil, kdor bi menil, da so vsi udeležniki shoda pristaši SLS. Mi smo videli na shodu jako mnogo pristašev drugih strank in da je to res, je potrdil sam dr. Korošec s tem, da je povabil v svojem govoru tudi pristaše drugih strank, naj SLS v boju proti korupciji podpirajo. Resnica je, da je prignala na shod jako mnogo ljudi radovednost, ker so hoteli ljudje videti gospode, katerih imena vedno berejo v časopisih, drugi pa so pričakovali, da bodo govorniki privlekli na dan kakšne nove, posebno mastne korupcijske afere. Ti zadnji niso prišli na svoj račun, kajti vsi govorniki so govorili o korupciji bolj na splošno in niso povedali nič novega. Dokazala pa je na nedeljskem shodu udeležba vseh strank samo to, da so Slovenci vsi do zadnjega za red in poštenje v državni upravi, a s tem še ni rečeno, da so vsi Slovenci že tudi pristaši SLS. Dr. Korošec je v svojem govoru priznal, da so tudi v drugih strankah poštenjaki, ti poštenjaki pa bodo znali voditi boj proti korupciji iz svoje lastne moči in prav nič ne potrebujejo jeroštva ali zaščite SLS, ki sama priznava, da je boj proti korupciji v Beogradu za opozicijo brezuspešen! To velja zlasti za našo in hrvaško kmetijsko stranko, ki se je znala prva upreti korupciji v Beogradu in sicer z uspehom, čeprav z velikimi žrtvami od svoje strani, in zato ravno mi nimamo nobenega vzroka podpirati dr. Korošca in delati zanj politično reklamo. Boj proti korupciji je pri-

šel naš voditelj Stjepan Radić, ki je vrgel Pašića, ne pa dr. Korošec in njegov klub, za katerega se v Beogradu nihče ne zmeni.

Praktičnega uspeha nedeljski shod ne bo imel, ker shodi nimajo eksekutivne moči. V tem oziru ima »Narodni Dnevnik« popolnoma prav, ko piše:

»Prva nujnost je, da zopet ves narod veruje, da zadene neizogibna kazen vsakogar, ki je nepošten. To vero pa bo narod imel le, če vidi, da tudi najboljši in najvplivnejše zveze ne pomenijo toliko, ko zakon. Zaradi tega ima boj proti poslovanju Radeta Pašića največjo važnost. Zakaj nemoralna je vsaka kazen, dokler je nekaznovan oni, o čegar aferah govori vsa država.

Obenem s tem bojem pa je treba rešiti tudi drugo vprašanje: Kako je mogoče, da vsa država govori o raznih aferah, a da se državne oblasti ne zganejo. V tem oziru ni krivda samo na državnih oblasteh, temveč tudi na naših politikih. Ni zadosti, če ti govore o aferah in če obtožujejo vlado, da ščiti korupcijo, temveč obtožbe je treba konkretizirati. Čisto določeno je treba reči: ta in ta je zakrivil to in to dejanje! In če se državna oblast tudi potem ne zgane, je treba vsotvar s polnim imenom prijaviti sodišču. Če pa ta prijava ne bi pomagala in bi se zgodil neverjetni slučaj, da bi sodnik hotel ščititi krivca, potem je treba boj nadaljevati in prijaviti tudi sodnika. Dolžnost poslancev, da obtožbe konkretizirajo, je tem večja sedaj, ko je tiskovni zakon vzel listom skoraj vsako možnost, da se bore proti korupciji.

Je brez dvoma, da je narod proti korupciji. Ravno tako pa je sigurno, da narod še ni za boj proti korupciji vzgojen. In ne bo vzgojen, dokler ne bodo začele delovati oblastne skupščine. Le za oblastne skupščine, ki so narodu pred očmi, se more tudi narod resno zanimati. In v oblastnih skupščinah bi se morala vršiti izbira politikov. Šele tisti, ki bi v oblastnih skupščinah dokazal, da je pošten, mož trde hrbtenice in borbene narave, bi imel priti v narodno skupščino. Če bi delovale oblastne skupščine, potem se ne bi ponovilo, da bi očitni korupcionisti bili izvoljeni za narodne poslance. Danes se to dogaja.

bodne gospodarje, druge je označil za sužnje. Z visoko kulturo dveh narodov — Grkov in Rimljanov — pa je krotil številne »barbare«.

Srednji vek je to neenakost v načelu odpravil in je skušal z nasilno določitvijo razmerja človeka do Boga enkrat za vedno rešiti socialna vprašanja svojega časa. Toda krvavo potlačeni kmečki punti so pokazali, da ta načelna rešitev še ni mogla odpraviti dejanske sužnosti med ljudmi.

Naši dobi je bilo prihranjeno, da pristopi k reševanju sodobnih socialnih vprašanj. Z drugimi besedami se to pravi, da je treba urediti razmerje človeka do sočloveka, človeka do celotne družbe, do države, do naroda in narobe,

Za nami je skoro že stoletna zgodovina socialnih bojev in potresljev v Evropi. Ta zgodovina nas uči, da imajo vsa ta gibanja dva vzroka. Eden od teh dveh vzrokov je gmoten (materijalističen), a drugi je duševen (psihičen).

Zlasti po svetovni vojni so socialna vprašanja pretresla ves svet. Vsaka država poskuša na svoj način rešiti ali pa zanikati socialne težave, ki zdaj tu, zdaj tam zagore v plamenu, ki se ga pogasi z lepa ali z nasilji.

Socialnega vprašanja naše dobe ni mogoče zadovoljiti s samimi gmotnimi (materijelnimi) sredstvi. V Rusiji so to skušali doseči boljševiki, a niso dosegli cilja, za katerim so šli. Nasprotno, ta cilj se bolj in bolj oddaljuje. Dosegli so zgolj eno veliko socialno reformo, to namreč, da je prišel kmet do zemlje, ki je bila poprej predmet izkoriščanja po veleposestnikih, ki niso nikoli nič delali in le lahkomišelnostno zapravljali plodove podložnih kmetov. Italija je porabila iste metode (način), toda v nasprotno smer. Tam je kmet proletarec, kolon. Italija srednjega kmeta, kakor ga vidimo pri nas, ne pozna. Tam je socialno razmerje med tistim, ki zemljo obdeluje, in med tistim, ki te plodove jemlje, primeroma takšno, kakor je bilo v carski Rusiji. Italija tega vprašanja ni rešila, ampak ga je enostavno zanikala s tem, da je uvedla diktaturo fašistične stranke, enako kakor je zavladala v Rusiji neomejenost komunistične stranke. Ti zgledi so vlekli in prišlo je do bolj ali manj skritih diktatur v nekaterih deželah Evrope: na Grškem, v Rumuniji, v Albaniji, na Bolgarskem, na Poljskem, v Španiji. V drugih deželah se vzdržuje demokracija le s težavo: v Nemčiji, v Avstriji, na Češkem, v Jugoslaviji itd. Tam, kjer sicer tudi besne socialni boji, toda je demokracija zrasla iz ljudstva in se je utrdila in okrepila v težkih nazorih in borbah, želje po diktaturah najbrže ne bodo izpolnjene: na Angleškem in v Švici. V Švici vlada svoboden kmet v svojih kantonih in potom njih v celi državi. Angleška ljudska samouprava pa je tako stara, ima toliko

živih korenin v ljudstvu, da si je nihče ne upa niti dotakniti. V teh deželah se seveda tudi socialno vprašanje ne skuša reševati nasilno ali pa samo enostransko, bodisi s samimi gmotnimi sredstvi, kakor n. pr. v Rusiji, ali pa z enostavnim zanikanjem, kakor n. pr. v Italiji in Španiji.

Naša politika v Jugoslaviji stremi za tem, da se onemogoči vsakršna diktatura, a se ljudstvu omogoči kar najširša samouprava po načelih kmečke demokracije. Predvsem je tu kmečko ljudstvo v ogorčeni večini in mu že zaradi tega gre prva in zadnja beseda v državi in javni upravi. Ta demokracija ima poleg tega toliko zdravil za moderne socialne bolezni človeške družbe, da more postati najbolj močan jez za vse nevarnosti, v katere more družabni kaos (zmešnjava) vreči posameznika in celoto. V malem se to vidi v kmetški hiši. Tam zajemajo iz skupne sklade gospodar, družina in posli. Vsi delajo, a tudi vsi jedo. Tega v tovarnah ni; ni tako v bankah in na borzah! Tam je človek sočloveku — volk, a ne prijatelj. Demokracija, ki temelji na tem širokem socialnem temelju, more dati potrebnim delo in kruh, a vsem enako pravico. Samo takšna kmečka demokracija more pri nas najboljše rešiti najbolj pereča socialna vprašanja. V njenem bistvu je zapopadana miroljubnost, svobodoljubnost, verska in nacionalna strpnost in humanost (ljubezen do sočloveka). Najvišje socialno načelo nam je prineslo krščanstvo: »Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe!« — Naša doba je poklicana, da v tem pravcu uredi razmerje človeka do sočloveka in posameznika do družbe ter narobe. S tem bomo pristopili k resnemu razmotrivanju nastopajočih socialnih vprašanj in njihovi rešitvi po smislu in tradicijah prvega zapovednika človeške kulture: poljedelca. Če je njegov dom še tako zelo majhen in reven — njegov je in stalen je. Pri delu na polju in v gozdu prihaja v dotiko s narodo in se čuti ob tem kot človek-gospodar. S svojim govorom, svojimi običaji in šegami ter miselnostjo ustvarja svojo narodno kulturo, s katero množi in požlahtnjuje obče človeško vzajemnost in skupnost. V svojem stalnem domu je rešil socialno vprašanje s tem, da je uredil svoje razmerje do sočloveka. Kdor moreš delati, delaj, kdor si lačen, se najej pri skupni mizi in skledi. Ta misel je tako naravna in etično tako globoka, da more ustvariti trdno podlago za novo, socialno znošno državno sožitje.

Alb. Prepeluh.

Najvažnejše je socialno vprašanje.

Sodobni politični reakciji ne pomaga, da skuša molče preiti najvažnejša vprašanja naše dobe: Socialna vprašanja. Ona silijo, da družba, vsaka moderna država, resno začne premišljati, kako se

jih bo lotila in na kakšen način rešila.

Stari vek je svoje socialne težave reševal na svoj poseben način. Ljudi je razdelil v dva neenaka tabora. Ene je priznaval kot svo-

ja pa je tako stara, ima toliko

»BREZALKOHOLNA PRODUKCIJA«, Ljubljana, Poljski nasip 10/8, pošlje vsakemu naročniku »Kmetkega lista« zanimiv cenik brezplačno. Zahtevajte ga takoj; ne bo Vam žal!

Razne politične vesti.

Eselesarska ljubezen do ljudstva. V soboto je bila v skupščini seja odbora za proučevanje zakonskega načrta o izjednačenju davkov. G. Pavle Radić je predlagal, naj se zakonu prizna nujnost, kar pomeni, da ima priti na dnevni red takoj pred vsemi drugimi vprašanji. Proti nujnosti je govoril in glasoval — Slovenec eselesar Pušenjak! — Esellesarji potemtakem smatrajo, da Slovenci še niso dovoljno gospodarsko izžemanj vsled krivičnih davčnih bremen in da jim izjednačenje davčnega zakona ni nujno. Lepi slovenski in ljudski zastopnik!

Tiho upanje. Slovenski samostojni demokrati zalagajo svoje obupane pristaše dan za dnem s poročili iz Beograda, da bo vlada vsak čas padla. To pripovedujejo na tak način, da obenem vzbujajo v ljudeh upanje na obnovo PP vlade, ki naj bi samostojnim demokratom zopet dala bič v roke. Pa bo težava. Za samostojno demokracijo je v Sloveniji vedno manj prostora.

Povsod samo polom in polom. Kdor redno bere »Slovenca« in »Domoljuba«, mora biti prepričan, da doživlja Stjepan Radić polom za polomom. Radić napove shod — polom je že tukaj. Radić se pripele v Beograd — že zopet polom. Radić govori — nov polom. Radić vrže Pašića — polom. Finančni minister mora iti — polom. Pridejo občinske volitve v Dalmaciji, na katerih sijajno zmaga Radić — polom. Radić kihne — polom. Je pač revež, ta Radić! Ampak Korošec, ta zmaguje! Srečni ljudje, ki lahko prenašajo take eselesarske čenčarije.

Skrb za Ljubljano. V »Slovenca« smo brali pretekli teden, da radičevski ministri delajo na to, da se odstavijo gerenti na ljubljanskem magistratu ter da pride na njihovo mesto uradnik. To se pravi z drugimi besedami, da »Slovenec« želi, in sicer prav od srca želi, da bi se radičevci, to je, da bi se minister Pucelj zavzel za izpremembo na ljubljanskem magistratu! Čudno je, zakaj se »Slovenec« ne obrača na vsemogočnega dr. Korošca, ki je vendar poslanec za mesto Ljubljana! Mar naj dr. Korošec po opravljanju ministra Pucelj?

Tudi g. Korošec zna kapitulirati! Pred meseci je dr. Korošec v parlamentu rekel nekaj o kralju, kar ni bilo prav ne zanj in ne za njegovo stranko. Tisto svojo izjavo je pri prvi priložnosti poskusil popraviti, da bi izbrisal neprijetne posledice svoje prve izjave. Tak »popravek« imenujejo navadni ljudje kapitulacijo. Na nedeljskem shodu v »Unionu« pa je dr. Korošec drugič kapituliral. Ljudje, ki berejo časopise, se gotovo še dobro spominjajo, kako je dr. Korošec lansko leto strgal z vrat svoje ga kluba cirilski napis. Cirilica pa je Srbom nekaj svetega in s svojim dejanjem je dr. Korošec Srbe hude razžalil. V nedeljo pa je hotel tudi

ta svoj čin »popraviti« s sledečimi besedami: »Danes lahko rečem v imenu SLS in v imenu celega našega naroda, in jaz mislim, da smem govoriti v imenu celega slovenskega naroda (podčrtano v »Slovenca«) — danes izjavljam: Mi ne sovražimo Srbov, ampak mi ljubimo srbski narod! Nismo, nismo bili in ne bomo nasprotniki Srbov.« — Ali ni s temi besedami dr. Korošec jako krepko kapituliral? Kdor pa sam doživlja eno kapitulacijo za drugo, naj nikar kapituliranja ne očita drugim! Kapituliral pa je dr. Korošec zato, ker »noče« v vladati!

V imenu celega slovenskega naroda! To je jako priljubljen izrek časopisja SLS in političnih voditeljev SLS. Tudi na nedeljskem shodu v »Unionu« je dr. Korošec zatrjeval, da sme govoriti v imenu celega slovenskega naroda. Ta samohvala pa gre predaleč. Pravilno bi bilo, če bi rekel dr. Korošec, da govori v imenu SLS. Slovenska ljudska stranka pa še ni cel slovenski narod. To je priznal dr. Korošec v nedeljo na shodu v Unionu tudi sam, ko je pozival tudi pristaše drugih strank, naj se pridružijo SLS v boju proti korupciji. Torej v Sloveniji le ne stojte vsi ljudje v »edinozveličavnem« taboru SLS in zato naj dr. Korošec le ponižneje govori v imenu svoje stranke, ne pa v imenu »celega slovenskega naroda«.

Dr. Korošec in mesto Ljubljana. Dr. Korošec je poslanec ljubljanskega mesta. Pribijemo, da na nedeljskem shodu ni niti omenil z besedico, še manj pa se mu je zdelo vredno povedati, kaj je kot poslanec ljubljanskega mesta za Ljubljano naredil. Vzrok njegovega molka je jako naraven. On namreč za Ljubljano do danes še ni čisto nič naredil, še manj pa dosegel. Zato si tudi ne upa sklicati sam svojega javnega shoda v Ljubljani, ampak kliče Srbe in bosanske Turke na pomoč v nadi, da mu Ljubljančani na shodu ne bodo delali neprilike in težav že iz ozirov vlnudnosti napram Srbom in drugim gostom.

Priznanje. V soboto je zapisal »Slovenec« v svojem pozivu k udeležbi na ljubljanski shod, da je boj opozicije proti korupciji v Beogradu in v parlamentu brezuspešen. To je dragoceno priznanje od strani »Slovenca«, s katerim potrjuje, da cela opozicija v Beogradu nič ne pomeni, še manj pa seveda pomeni samo SLS in Korošev »jugoslovanski« klub. Tega za dr. Korošca in za SLS malo razveseljivega dejstva se dandanes tudi ljudje na deželi že jako dobro zavedajo, kar nam dokazuje na stotine prošnje za pomoč, ki jih vsak dan dobiva minister Pucelj tudi od pristašev SLS.

Umik. Že precej časa opazujejo ljudje, da se dr. Korošec čim dalje bolj umika iz svoje ožje štajerske domovine na Kranjsko. Iz Beograda se vrača le malokdaj v Maribor,

ampak se vozi navadno v Ljubljano. Če se odloči za nastop na kakšnem shodu, priredi shod navadno na Kranjskem, v svoji ožji domovini pa le redkokdaj. Ljudje se pa vprašujejo: Zakaj se dr. Korošec umika? Ali je nad svojo ožjo domovino že popolnoma obupal?

Kaj je korupcija? V zadnji številki našega lista smo napisali, da menda nihče ne ve, kaj da je pravzaprav korupcija. »Slovenec« je iz te naše trditve bril norce in zapisal, da je korupcija, če vlada v državi nered itd. Po našem skromnem mnenju je pa lahko vzrok nereda tudi nesposobnost ali pa lenoba, ne samo korupcija. Mmogre pa bi vprašali »Slovenca«, ali je to »korupcija« ali ni, če prireditelji kakšnega shoda povabijo na shodu navzoče častnike po končanem shodu na imenitno kosilo? Mnogo ljudi bo reklo, da je tudi to »korupcija«, češ da se hoče z dobrim kosilom in z dobrim vinom vplivati na častnike, da bi o shodu ugodno poročali, kako pa bo tako vabilo raztolmačil »Slovenec«, nam seveda ni znano. Če bo rekel, da tiči tudi za takim vabilom nekaj, kar precej diši po korupciji, naj pove to dr. Korošču.

Tako ne gre! Od več strani smo prešli poročila, da poskušajo samostojni demokrati vpreči pred svoj zavoženi politični voz tudi sokolske organizacije. Taki poskusi so za Sokolstvo silno škodljivi. Sokolska telovadna organizacija ni in ne sme biti politična pripraga za nobeno stranko! Ne rečemo, da bi član Sokola kot privatna oseba ne bi smel biti Žerjavov pristaš — če hoče, je lahko! Ravno tako pa sme biti član Sokola kot polnopraven državljani tudi član kakšne druge politične stranke, in zato je samo zloraba Sokolstva, če hoče kdo sokolske organizacije proglasiti za rešilni voz propadajoče samostojne demokracije.

Poreden finančni minister. Pretekli teden so poročali listi, da sta odlikovana z redom Belega orla minister Pucelj in poslanec SLS Pušenjak in sicer na predlog finančnega ministra za zahvalo za v finančnem odboru izvršeno delo. Odlikovanje ministra Pucelja ni tako nenavadna stvar, ker je on član vladne večine in danes celo član vlade. Bolj nerodna pa je ta stvar za poslanca Pušenjaka, ki je član opozicije. Od opozicije se zahteva navadno stroga in neizprosna kritika vladinega delovanja in za stro-

go kritiko in za nasprotovanje vladi se navadno ne dele odlikovanja. Ker pa je finančni minister vseeno predlagal tudi poslanca Pušenjaka za odlikovanje in sicer, kakor zatrjuje posl. Pušenjak sam, celo brez njegove vednosti, je hotel finančni minister s svojim predlogom gotovo povedati, da se kritike opozicionalnega posl. Pušenjaka ne samo ne boji, ampak da je celo tako zadovoljen z njo, da ga predlaga za odlikovanje! Opozicija SLS torej le ne more biti tako huda, da bi se vlada kar tresla pred njo. V posebni izjavi poslanec Pušenjak odlikovanje sicer odklanja, toda to ministrove porednosti nič ne zmanjšuje.

Po starem receptu. Pri zadnjih volitvah je »Slovenec« objavil iz Beograda vest, da je tov. Prepeluh plačan od Žerjava in da nastopa proti SLS z Žerjavovim denarjem. Ta debela in ostudna laž, ki je »Slovenec« še do danes ni popravil, je res dosegla uspeh, da je vzela tov. Prepeluhu lepo število glasov. Enake lopovščine se poslužujejo lažnivi ljudje tudi danes, ko trde, da je naša stranka agitirala skupno s samostojnimi demokrati proti nedeljskemu shodu proti korupciji. Resnica pa je in ostane, pa naj jo tajita »Slovenec« in »Domoljub« kolikor hočeta, da mi nismo nikjer agitirali proti boju proti korupciji, ki ga je baš naša stranka sama pričela, tudi nismo nikjer agitirali proti shodu samega, pač pa smo protestirali javno proti načinu, kako da hoče SLS izkoristiti naš boj in naše žrtve v svoje strankarske namene. Ali so nastopali in kako so nastopali za shod ali proti shodu samostojni demokratje, to pa nam ni nič mar! Samostojni demokrati imajo svojo politiko in taktiko, mi pa svojo! Tako stoji cela stvar, »Slovenec« in »Domoljub« pa naj sedaj kar mirno lažeta dalje!

Po nedeljskem shodu. V ponedeljek je dobila Ljubljana zopet svoje staro lice. Zjutraj so šli ljudje na delo, opoldne domov, popoldne zopet na delo in zvečer domov. O shodu in o korupciji so poročali včeraj samo še časopisi, govoril pa ni o shodu nihče več. Korupcijo sovražijo ljudje po shodu ravno tako, kakor so jo pred shodom, zavedajo se pa tudi, da korupcije ne bo zatrl noben shod, ampak samo parlament in sodišča. Dokler se te oblasti ne zganejo, bo ostalo vse kakor je, in vsi shodi nič ne pomagajo.

Shodi in razne prireditve.

Kamnik. Seja okrajnega odbora se vrši v nedeljo 6. junija ob 10. dop. pri tov. Cerarju. Udeležijo se delegat iz Ljubljane. — Fr. Kristan, predsednik.

Komenda. Občni zbor krajevne organizacije se vrši 6. junija ob 3. uri pop. pri tov. Vodetu. — G. Šmid, predsednik.

Na Zdolah se je vršil 24. maja občni zbor krajevne organizacije.

Zborovanje je vodil naš vrli tovariš Olojz Šoba ter poročal tudi o pomenu organizacije in o političnem in gospodarskem položaju. Udeležilo se je lepo število naših zavednih pristašev zlasti mladih in odločnih kmetijskih fantov. Pri volitvah je bil izvoljen naslednji odbor: Predsednik: Molan Jože, Zdele 39; podpreds.: Pleterski Vinko, Pletenje št. 6; tajnik: Šoba Alojz;

Zdole; blag.: Slivšek Jože, Zdole. Odborniki: Mlakar Slavko, Pleterje; Zupančič Janez, Arnovec 11; Ban Janez ml., Arnovec 2; Molan Pepi, Arnovec 8; Černelič Maks, Zdole 13; Knez Jože, Zdole 17; Borovinšek Miha ml., Ravne 4; Stergar Maks, Ravne 32; Baht Blaž, Kostanjek 2; Les Alojz, kolar, Kostanjek. — V novem odboru so sami dobri pristaši, mlajše moči, kateri nam s svojo zavednostjo, odločnostjo in vztrajnostjo v boju za zmago kmetijske misli dajo popolno jamstvo, da bo kmetijski pokret osvojil vso lepo Videmsko okolico.

V Leseah se je vršil preteklo nedeljo občni zbor okrajne organizacije Slovenske kmetijske stranke za radovljjski okraj ob nepričakovano veliki udeležbi. Nabito poln je bil veliki zborovalni prostor. Prav vse kraj. organizacije so bile zastopane s svojimi delegati tudi iz najoddaljenih krajev. Že itak veselo razpoloženje med zborovalci se je spremenilo v navdušeno kmetisko armado. Prišlo je mnogo mladih fantov, odločnih borcev za kmetisko misel. Predsednik okr. odbora tov. Ažman je po uvodnih besedah podal besedo tov. Mravljetu, ki je govoril o pomenu kmetijske stranke in podal sliko današnje političnega in gospodarskega položaja ter neizprosno borbo Radićevo proti korupciji. Nato je podal tov. Černe tajniško in tov. Vidic blagajniško poročilo. Po teh poročilih je tov. Ažman v ognjevitim govoru vzpodbujal tovariše na delo za kmetisko stranko in do golega razkril pogubonosno delo SLS in Žerjavovcev. Po živahni debati je predlagal sledečo resolucijo, ki je bila navdušeno sprejeta: 1. Izrekamo neomajano zaupanje tov. ministru Pucelj in pošiljamo iskrene pozdrave voditelju kmetijskega pokreta in predsedniku HSS Stefanu Radiću. 2. Mejnim krajem Bohinj, Bistrica in Kranjski gori naj se dovoli prevoz živine neposredno v Italijo in Nem. Avstrijo. 3. Zahtevamo, da se cepljenje prašičev izroči narodu in da cepivo vsakomur na razpolago. Enako zahtevamo, da se odpravijo potni listi na teleta in kozličke in odpravo potnih listov za promet v domači občini. 4. Zakon o izjednačenju davkov naj se takoj predloži parlamentu. 5. S trgovskimi pogodbami naj se osigura tudi trg za konje in žrebete. 6. Mlečnim izdelkom naj se napravi zaščitna carina. — Novoizvoljeni odbor je takoj pristopil k seji in napravil važne sklepe za delo v okraju.

V Kranju se bo vršila seja okr. odbora kakor po navadi pri Peterčku ob 10. uri dopoldne. — J. Benedik, tajnik.

V Stranjah nad Kamnikom se je vršil preteklo nedeljo lepo obiskan shod slovenske kmetijske stranke. Zborovanje je otvoril tov. župan Prelesnik in podelil besedo tov. Cerarju, ki je govoril o zapostavljanju Kamniških planin, čemur je v veliki meri krivo ravno politično stanje v kamniškem okraju. SLS nima ne srca ne volje za kmetijske potrebe. Zato si mora kmetisko ljudstvo samo pomagati in se osamosvojiti tudi v politiki v

svoji slovenski kmetijski stranki. — Kot drugi je dobil besedo tov. Prepeluh, ki je obširno in temeljito obrazložil politične in gospodarske razmere v naši državi, zlasti pa v Sloveniji, kjer je spravila nesrečna politika SLS kmetisko ljudstvo in njegovo gospodarstvo na tla. Govorniku so navzoči navdušeno prirejali. Po govoru tov. Mravljetu je tov. Cerar zaključil zborovanje. Navzoči so prosili, da bi se shod v čim krajšem času zopet vršil.

V Črni nad Kamnikom je bil shod slovenske kmetijske stranke v nedeljo 30. maja popoldne. Zborovalni prostori so bili nabito polni. Tov. Prepeluh je v enournem govoru podal politično in gospodarsko sliko naše države, zlasti pa Slovenije. Za njim sta še govorila tov. Cerar in Mravlje o škodljivi politiki SLS. V splošnem navdušenju je bil shod zaključen.

V Toplicah se je vršil v nedeljo 30. maja občni zbor krajevnih organizacij SKS ob jako dobri udeležbi. Ivoljen je bil sledeči odbor: Predsednik Anton Kline, župan, Gorenje polje; podpredsednik Fr. Zupančič, pos., Meniška vas; tajnik Jože Bradač, Podhosta; odborniki: Jože Avguštin, Podhosta; Ivan Rom, Obrh; Florian Pelko, Podturn; Jakob Podržaj, Sela; Gašper Pelko, Toplice; Franc Bučar, Toplice; Anton Fink, Meniška vas; Franc Fink, Suhor; Martin Špelko, Gor. polje; Janez Zajc, Podstenice; Franc Markovič, Gradišče. — Občnega zbora se je udeležil strankin tajnik Bukovec.

V Kostanjevici bo občni zbor krajevnih organizacij slov. kmetijske stranke v nedeljo, dne 6. junija ob pol 8. uri zjutraj pri tov. Bučarju.

Črna pri Prevaljah. V nedeljo dne 30. maja se je vršil pri nas v prostorih tov. Krulca sestanek Slovenske kmetijske stranke. Prvi je govoril tov. Roman Bendé o političnem položaju in pomenu organizacije. Njegova izvajanja je dopolnil tov. Ivan Klemen, nakar se je razvila debata, po kateri se je prešlo k ustanovitvi nove krajevnih organizacije za Črno in bližnjo okolico. Odbornikom so izvoljeni sami stari bojovníki za kmetisko-delavsko politiko, kar nam daje jamstvo, da se bo nova organizacija razvijala ter dosegla lepe uspehe. Ko še pri nas ni bilo organizacije, smo se postavili pri zadnjih volitvah v drž. zbor (SRS 42 in SKS 8 glasov), a pri občinskih volitvah smo dobili enega odbornika, kar smo že poročali v »Kmetiskem listu«. V odbor nove krajevnih organizacije so izvoljeni sledeči tovariši: Predsednik Ivan Klavž, pos. in obč. odbornik; tajnik Janko Kuhar, šolski vodja v Črni; odborniki: tov. Franc Klavž pd. Hober, Jazbina 12; Ivan Adamič pd. Plaznik na Bistri 17; Franc Deleja pd. Vesev, Javorje št. 38 in Rudolf Obreten pd. Permanšek mlajši, Ljudranski vrh 2. — Nova organizacija je sklenila izvesti predpriprave za večji javen shod, na katerem se bode moralo razpravljati pereče vprašanje agrarne reforme (planinski pašniki in pašniške zadruge), politični položaj in program stranke ter o

strokovnem organiziranju delavcev. Nova organizacija naj postane svetilnik med skalovjem in naj presvetli vsak črni kot ter prežene temo iz srca in glave našega dobrega ljudstva!

Studenci pri Mariboru. Radi slabega vremena in preobilnega notranjega dela je naše prosvetno društvo »Delavsko-kmečka sloga« preložila svojo na 3. junija nameravano ljudsko veselico na dan 4. julija pri tov. Stumpfu v Studencih. Več pred prireditvijo in na lepakih.

Sr. Jernej pri Konjicah. V nedeljo dne 6. junija 1926 po večernicah ob 3. uri popoldne se vrši shod Slov. kmetijske stranke v gostilni tov. Stanjnske Šimona. Na shodu poroča tov. Švkaršič.

Spitalič pri Konjicah. V nedeljo dne 6. junija 1926 po rani sv. maši ob 7. uri zjutraj se vrši shod Slovenske kmetijske stranke. Poroča tov. Švkaršič. Zborovalni lokal določijo delegati.

Studenci pri Mariboru. V torek, dne 18. t. m., se je vršil pri nas zbor zaupnikov. Udeležba je bila razveseljivo lepa. Zborovanju je predsedoval tov. Lojze Luc. Za njim je govoril tov. Roman Bendé o političnem položaju, o pomenu

politične, prosvetne in gospodarske organizacije ter opisal pomen novosnujoče se Slovenske delavske zveze, ki bo dne 6. VI. ustanovljena kot strokovna organizacija po vzoru Hrv. radniškega saveza. Za njim je govoril tov. Ivan Klemen in drugi tovariši. Na to je tov. Bendé razpravljaj o pomenu prosvetne organizacije; nakar se je ustanovilo prosvetno in kulturno društvo »Delavsko-kmečka sloga«. V odbor so bili soglasno izvoljeni sledeči tovariši: preds. Roman Bendé, podpredsednik Josko Šegovič; odborniki: Juro Brandek, Alojz Pučko, Franc Susteršič, Jurij Kropelj, Franc Zupan, Anton Pajman; nadzornikom sta bila izvoljena tov. Ivan Klemen in Lojze Luc.

Velik požar in nesreča.

V noči od ponedeljka na torek je izbruhnil v Prigorici pri Ribnici na Dolenjskem velik požar, ki je uničil 23 hiš, preko 30 gospodarskih poslopij in kozolcev. Zgorelo je tudi precej živine. Vas je revnater se pečajo prebivalci predvsem z lončarstvom in furmanstvom. Naša stranka se je za revne pogorelece takoj zavzela in bo tov. Pucelj storil potrebne korake za podporo.

Dopisi.

Štajersko.

Vosek pri Mariboru. Frančeku Rajšpu v spomin! Dne 20. majnika se je po šmarješki dolini vila dolga vrsta, temni sprevod številnih žalovalcev. Spremljali smo k večnemu počitku našega priljubljene sosedu in prijatelja Frančka Rajšpa, posestnika ter bivšega župana in mnogoletnega občinskega svetovalca v Vosku. Dosegel je lepo starost 76 let ter je radi svoje splošne priljubljenosti kljub svoji visoki starosti bil po otroško nežno klican Rajšpov Franček. Po postavi orjak, vedno rdečega in obritega obraza, jasnega pogleda, vsak čas dobre volje ter vmes jedrnat šale in ko mu je srce prekipovalo radosti in veselja med svojimi prijatelji, zapel je po mladeniško svoje lepe, stare pesmice; a če mu je morda kaka beseda tonila v globino njegove izredno sočustvujoče duše, utrnula se mu je debela solza po trudno razoranem licu — tak je bil naš nepozabni, dobri Franček — prava, redka, stara korenina odkrito in dobrosrčnih slovenjgorijskih kmetov! Še le pred par leti je odložil lovsko puško, dotlej pa kot vedno vedri in čili lovec pozdravljaj gaje in poljane naših lovišč. Prijatelj Franček! Ljubil si petje in mi večkrat izrazil željo, da Te s petjem spremljam na Tvoji zadnji poti. Stori sem, kar sem mogel, poslavljaj pa se še tudi s temi skromnimi vrstami. Še mi odmeva posebno tvoja pesem »Kdor je truden, naj gre spat«, odmeva mi ravno sedaj, ko si postal truden življenja ter odšel spavat na naš mirodvorski grič, kamor Te vsak dan pozdravlja na-

sproti ležeči hrib Tvoje domačije. Nič na svetu Te ni izpremenilo, Ti dobro srce, Ti blaga duša, zato pa si ostal zunanje neizpremenjen tudi na mrtvaškem odru. Tako lep, neizpremenjen spomin na Te ohranimo tudi mi vsi in Ti kličemo: Z Bogom, mirno spavaj, mir nebeški Te obdava! — Tvoj prijatelj M. V.

Orlavas pri Braslovčah. V nedeljo dne 16. t. m. je priredilo tukajšnje »Kat. prosvetno društvo« igro »Izgubljeni raj«. To priliko pa je društvo porabilo za politične namene. Vršil se je tudi ustanovni občni zbor tega društva, na katerem se je samo prečital novoizvoljeni odbor, brez poročila o dose-danem in o bodočem delovanju in stvar je bila rešena. Kot povabljen govornik na tej prireditvi je nastopil g. Karo, kaplan iz Šoštanj. Njegov govor je bil predvsem naperjen proti »Društvom kmetijskih fantov in deklet« vobče, posebno proti tukajšnjemu enakemu društvu »Zimzelen«. Všeč mu ni »Gruda« — no, pa če njemu ni, to nič ne stri — kmetiskim fantom in dekletam pa je. Pravi, da ne piše nič o verskih resnicah in o svetnikih. »Gruda« je list, ki služi kmetijski mladini v pouk in zabavo. Verske resnice, bi pa naj oznanjali le duhovniki v cerkvi, ker le oni so poklicani za to. Drugače se mu ne zdi »Gruda« protiverski list (mislimo, da ne) le v par številkah lanskega letnika je objavila protiverski članek »O človeški vesti«, v katerem je pisano »bog« z malo začetnico. Mi pa mislimo, da se bog piše le takrat z veliko začetnico, kadar imamo v mislih našega pravega Boga. Dalje je govornik omenil, da se društvo kmetijskih fantov in deklet »Zimzelen« tudi hvali, da podpirajo njho-

vo stremljenje tudi duhovniki — rekoč: Vsak stan ima med seboj nekaj »slabihi« — žalibog jih ima tudi naš stan. Tudi Martin Luther je bil svoj čas katolik. Ni bilo lepo slišati, da duhovnik govori takšne besede, posebno proti svojim stanovskim tovarišem. Ljudje so se kar zgražali nad takšnim govorom. Pa še pravijo — vera je v nevarnosti — ja, ljudje božji, kako bi pa ne bila, ko se jo na takšen nersramen način vlačijo po raznih prireditvah. Namesto dobrih nauk — samo hujskanje. Ni pa za društva kmetijskih fantov in deklet merodajna sodba takšnih verskih fanatikov, ampak za zdrav kmetijski pokret je merodajno mnenje večine ljudstva. Moralnega uspeha ta govor ni dosegel, to Vam lahko jamčimo in to boste še sami sprevideli v bližnji bodočnosti. Zdrava pamet in pošteno kmetijsko srce pa pravi: Dobri duhovniki so tisti, ki služijo le svojemu poklicu ter skrbijo za obči blagor in zveličanje vseh ljudi; slabi pa tisti, ki iščejo lažjega opravila, ne razločujejo sv. vere od umazane politike ter hujskajo ljudi eden na drugega. Ti ljudje bi radi videli, da bi člani Društva kmetijskih fantov in deklet »Zimzelen« nastopali proti sv. veri in proti duhovnikom. (Sl. Gosp. št. 20.) Vedite, da to ni namen tega društva — ker takšen posel opravljajo samo nizkotni in breznačajni ljudje — ampak njegov namen je kmetijsko mladino vzgajati v dobre in poštene člane človeške družbe. Tega Vaše društvo noče, ker to kaže s svojim prostaškim početjem. Pokažite, da ste boljši od drugih! Člani društva kmetijskih fantov in deklet »Zimzelen« so pa katoličani bili, so in ostanejo!

Konjice. Na binkoštni pondeljek se je pri nas vršila konferenca zapnikov okrajne organizacije Slovenske kmetijske stranke. Zastopane so bile vse organizacije okraja. Konferenco je otvoril tov. Franjo Švikaršič, nakar je tov. Roman Bendé govoril o pomenu organizacije, o političnem položaju ter o smernicah za naše bodoče delo. Za tem je bil na mesto tajnika tov. Ivanuša, ki se je odselil v brežiški okraj, soglasno izvoljen tov. Anton Struc, ki je prevzel svoje posle. — V kratkem se izvrši ustanovitev krajevne (mestne) organizacije za trg Konjice. Kljub vsem intrigam nasprotnikov raste ugled naše stranke, ki brez reklame pridobiva pristaše iz vseh slojev. Le tako naprej!

Krčevina pri Mariboru. V zadnjem »Slov. Gospodarju« se ropeni Francek Žebot radi poročila v »Kmet. listu«. Dotično poročilo popravljamo v toliko, da bi mi delavci, katerih imena g. Žebot lahko izvé, njega res vrgli iz govorniškega odra, ako ne bi nehal s svojimi neslanostmi in bedarijami, ki jih vsi predobro poznamo in katerih smo do grla siti. Dne 1. maja smo res bili pri Janžekoviču, vendar smo bili mi v večini. Prvi maj namreč ni Žebotov god, ampak naš praznik. — Delavci.

Šmarjeta ob Pesnici. Ob priliki pogreba našega dobrega soseda, posestnika Franca Rajšpa so nje-

govi prijatelji in znanci namesto nagrobnega venca darovali za revne šolarje 147 Din, za kar se vsem darovalcem in posebej še nabiralcu g. Antonu Šumanu iskreno zahvaljuje šolsko upraviteljstvo.

Iz Štajerske. V zadnji številki »Slov. Gospodarja« govori Žebot o »bivših financarjih«. Ob tej priliki izjavljamo: Žebot pozablja, kdo ga je rodil, kaj je bil in kaj je. Mi »bivši« in aktivni financarji izjavljamo, da nam je vsem žal, da smo zadnjič tako volili. Mišljenja pa smo, da je dober financar najmanj toliko vreden, kakor slab poslanec, posebno pa še tak, ki je viničarski kramp zamenjal s peresom, katero mu tako nerodno teče. — Mi pa vemo, kdo je klicar poštenja v državi, zato kličemo vsi: **Živijo Radič!**

Jarenina. Pri nas smo imeli v nedeljo dne 16. maja 1926 sv. birmo, katera se je končala prav slovesno. Tudi učenci so pri izpraševanju prav dobro znali krščanski nauk, kar gre vsa hvala č. g. kaplanu Bohaku. Tudi prezvišeni g. knezoškof je napravil prav lepo pridigo. Ni pa ugajala pridiga neki pobožni ženici, ker je izrazila, da ni kaj posebnega, ker ni pohvalil duhovščine, oziroma g. dekana in druge. Mi pa pravimo, dobra stvar se sama pohvali. Naša deca želi, da bi bila vsako leto birma.

Jarenina. Izjava. Zadnji shod SLS v Jarenini dne 18. aprila je pokazal, da se sme nastopiti proti lažnivim govorom. Tako sem nastopil tudi jaz podpisani proti govoru posl. Streina, ki je napadel ter hujskal nepoučene ljudi proti poslancu Puelju, Radiču in drugim kmetiskim tovarišem, ki se borijo za kmetijski in delavski stan. Ovrget sem vse njegove trditve in laži tako, da ni vedel naprej in ne nazaj. Predsednik shoda g. Zupančič je na komando g. Žebota in še par drugih dal povelje za napad, kate-rega sta se udeležila dva zapeljana moža. Sodišče je njima prisodilo velike kazenske in pravdne stroške. Seveda so Jareninski klerikalni veljaki napeli vse sile ter vložili lažnjive ovadbe proti moji osebi, češ, tudi ta preklicani Jože mora biti kaznovan, čeprav po nedolžnem. Te vrstice sem napisal zato, da lahko tudi drugi moji tovariši nastopijo na vsakem javnem shodu ter ugovarjajo vsaki lažnjivi izjavi in slepariji brez vsake kazni, pač pa naj strogo pazijo, da ne bodo izgovorili kakšne žaljive besede, ali kako drugače motili shod. — Jareninski Jože.

Z dežele. Ustroj vinorejske in sadjerejske šole v Mariboru. Meseca februarja in marca t. l. se je tu in tam po političnih, kakor tudi po strokovnih listih pisalo, kako slab material pošiljajo naši kmetje v strokovne šole. Da bi moral tisti, ki hoče dati sina v šolo, izbirati izmed dobrih mladeničev najboljših, je vse lepo in prav in da v šoli ne morejo delati gg. učitelji čudežev, da bi napravili iz slabih nadarjenih učencev prvovrstne strokovnjake je tudi res. — Toda kmet, ki ima sina edinega in želi, da se mu nekoliko izobrazí, ne more izbirati. Zatorej bo poslal tega v strokovno šo-

lo, ker le ta je ustanovljena za izobraževanje kmetijskega stanu. Sicer pa je tudi sprejemni izpit, da se odvržejo tisti, ki za učenje niso sposobni. Da pa šola ne more in nima namena delati čudežev, sem se prepričal od svojega sina. Namreč učenci delajo dnevno osem ur, izvzemši sredo, ko štiri ure, in le tri ure imajo pouka. Toda v sredo navadno vedno nekaj iznajdejo, da jim namesto tistih borih štirih ur predpoldanskega pouka potisnejo v prakso, tako da navadno tudi ta dan delajo osem ur. Ni pa še dosti to, ampak tukaj še nastopa g. kletar in odreja, da morajo učenci, namesto da bi šli ob določeni uri k pouku, opravljati razna dela, dočim jim ob času praktičnih ur ne odkaže dela. Potemtakem so ti gojenci bolj kot najeti delavci, nego kot učenci. Tako lahko vsak sprevidi, da se z učenci popolnoma drugače postopa kot po zavodih ostale države in da ne morejo delati čudežev. Ako pa bi ravno imeli namen, jih brez božje pomoči ne morejo. — Učenčev oče. — (Kmetijske šole imajo predvsem praktičen pomen, ki zahteva tudi v šoli praktično delo. Op. ured.)

Z Murskega polja. Na »kmetijske dneve« za dne 13., 14. in 15. avgusta v Maribor se vabijo naši kmetje po klerikalnih listih. In kdo jih vabi? Na oklicu sta podpisana advokat dr. Veble in profesor dr. Prijatelj. Manjka še samo na oklicu znani kmetijski prijatelj dr. Juvan in bila bi troperesna deteljica popolna. Torej niti enega kmetijskega podpisa na oklicu. In to naj bodo kmetijski dnevi? Nad iskrenostjo SLS sem dvomil sicer že precej časa, ali sedaj pa uvidim, kako ima ta stranka nas kmete za norca. Ti ljudje si mislijo, da smo kmetje res tako zabiti, da jim bomo vse verjeli, kar nam bodo oni po svojih agentih diktirali? Kmetijske dneve, kakor nam jih napoveduje ta gospoda, naj si pridržijo le zase, mi kmetje pa si lahko napravimo in si tudi moramo napraviti iste s pomočjo naših kmetijskih ljudi.

Dramlje. Na binkoštno nedeljo je naš preč g. župnik držal tako pridigo, da ne moremo molče preko nje. Vse vrste imena je dajal onim, ki ne čitajo »Slov. Gosp.« in »Domoljuba«. Rekel nam je mlačne šleve, da smo takrat kristjani, kadar prosimo za krstni list itd. Nekaj stvari je bilo takih, da jih niti zapisati ne moremo. Verujte, g. župnik, da si s tem ne ohranite ne ugleda in ne spoštovanja. In če se v naši fari govori, da vera peša, mirno lahko zagotavljamo, da ne pri kmetih. Tudi pretepanje gospoda kaplana v cerkvi ni v prid veri in cerkvi, ampak v kvar.

Iz Rogaške Slatine. Prejeli smo: Gospod urednik! V »Kmetiskem listu« sem čital zadnjič o letaku, ki ga je izdal kopališki zdravnik g. dr. Kolterer »Slatinčanom in okoličanom«. Poznam dobro g. zdravnika in odločno trdim, da ni g. zdravnik pri tem imel najmanjše namere koga žaliti, zlasti pa ne kmetov, obrtnikov in delavcev. Ves njegov oklic je šel za tem, da tudi na zunanaj pomaga našemu zdravilišču na-

praviti ono privlačnost v vsakem oziru kot jo mora imeti svetovno zdravilišče. Kajti vtisi, ki jih dobi gost od naše zunanjosti, od našega vedenja in življenja, tako tudi sodi ves narod. In da bi naš slovenski narod imel dober sloves povsod odkoder prihajajo gosti in da bi njih dobro mnenje privabilo vedno novih ljudi, to je bil in je edino namen letaka g. zdravnika. In če bi Vi, gospod urednik, enkrat prišli k nam, bi videli, da je bil tak letak zares potreben, čeprav ne v tako ostrem tonu. Pošiljam Vam en primerek letaka. — Slatinčan. — (Op. ured. Ker nečemo delati nobenemu krivice, rade volje priobčujemo dopis.)

Kranjsko.

Vrhnika. Dne 25. maja t. l. smo spremili ob zelo številni udeležbi k večnemu počitku našega od vseh slojev ljubljene Jakoba Stržinarja. V štirih dneh mu je zavrtna pljučnica pretrgala nit življenja. Pokojnik je bil plemenite duše in dobrega srca. Vsi, ki smo ga poznali in ki smo imeli z njim opravila, — njegove velike dobrosrčnosti ne bomo pozabili. Bil je tudi poštenjak in izvrsten gospodar, kar spričuje tudi njegovo premoženje, katero je zapustil. — Dragi naš Jaka, Tvoja nagla smrt nas je zelo potrla in le eno nas tolaži, da Ti bo za Tvoja dela in dobrote, ki si jih nam delil, mati zemlja, katera te je sprejela v svoje naročje, — lahka. — Tvoji prijatelji.

Št. Jernej na Dolenjskem. V torek dne 25. t. m. je naš vrli somišljenik, tovariš Stanko Kušljan, posestnik in žagar v Št. Jerneju, smrtnonevarno ponesrečil. — Pokojnik je bil načelnik tukajšnje krajevne organizacije SKS in podžupan šentjernejske občine. — Bil je izboren organizator in se mnogo trudil za osamosvojitve kmečkega naroda, tudi kot občinski odbornik je bil neumoren. Povsod ga bomo pogrešali. — Vsled njegovega blagega značaja in šaljive narave so ga ljubili prijatelji in znanci, sovražnikov ni imel. — Ob velikanski udeležbi smo prerano umrlega Stankota, bil je šele 38 let star, spremili v četrtek zjutraj k zadnjemu počitku. — V srce segajoč je bil govor tovariša župana Antona Radkoviča, ko se je poslavljaj od drugega prijatelja, vsako oko je bilo rošno. — Tebi, dragi Stanko, kličemo: bodi Ti lahka domača zemljica, obupani ženi in otročičkom pa izražamo naše najiskrenejše sožalje. — Prijatelji-somišljeniki.

Sadjarski cepilni tečaji v radovljiškem okraju, katere je prirejal okrajni sadjarski odbor v letošnji spomladi, so uspeli prav dobro. Tečajev se je udeležilo: dne 11. aprila t. l. v Ribnem 75 oseb, dne 18. aprila t. l. v Lešah 24 oseb, dne 18. aprila t. l. na Bledu 43 oseb, dne 25. aprila t. l. na Lancovem 34 oseb, dne 2. maja t. l. na Breznici 45 oseb, dne 2. maja t. l. v Ratečah-Planici 42 oseb. Skupaj 263 udeležencev. Na tečajih se je podajal podroben teoretski in praktičen pouk o precepljanju sadnega

drevja in o izbiri tistih sadnih vrst, ki so s krajevnega, gospodarskega in trgovskega stališča najbolj priporočljive. Poleg praktičnega precepljanja v bližnjih sadovnjakih po udeležencih samih pod nadzorstvom predavatelja, se je na tečajih v glavnih obrisih navajalo k pravilni oskrbi in snaženju sadnega drevja, katero je skoraj povsod po Gorenjskem, posebno pa v občinah Lancovo in Leše topogledno zelo zanemarjeno. Na vsakem tečaju se je precepilo vsaj po eno ali več dreves, z uporabo raznih načinov precepljanja. Na vseh tečajih je bilo opaziti pri udeležencih veliko zanimanje za stvar, vsakdo je bil končno zelo zadovoljen, da se je udeležil tečaja. Tečaji so nedvomno dosegli svoj namen, še prav posebno v občinah, kjer je dobili danes malokaterga ali nobenega posestnika, ki bi že posejal slično sadjarsko prireditve (Leše, Lancovo). Posebno veselje do cepljenja ter ročnost pri delu so pokazali: Zdravko Rus in Janez Vester iz Za-

goric, Matevž Pinter iz Grada; v Ratečah pa sledeči: Alojz Kopavnik, št. 96, Franc Oman, št. 80, Anton Kavalir, št. 16, Josip Benet, št. 21. Onim posestnikom iz okoliša Bleda oziroma Rateč, ki sami niso vešči cepljenja, je priporočati, da zaprosijo enega zgoraj imenovanih sadjarjev, da jim pomagajo oziroma jih podučijo v precepljanju, kadar bo čas za to. Okrajni sadjarski odbor namerava prirediti po srezu še tekom letošnje jeseni posebne tečaje za oskrbovanje sadnega drevja in zatiranja sadnih škodljivcev. Žalostno je gledati večino gorenjskih sadovnjakov, da so glede oskrbe skrajno zanemarjeni. Sadno drevje vseh vrst je polno raznih škodljivih lišajev in mahovja, krove so razraščene kakor pri drevju v najbolj zanikarnem »drvošcu«. Tedaj ni čudno, da tako zanemarjeno drevje slabo rodi, da daje manj in slabši pridelek. Oskrba sadnega drevja je na Gorenjskem ledina, katero treba postopno, a temeljito preorati in razčistiti. S.

odposlanec g. ministra Puelja in delegat načelstva Slov. Kmetijske Stranke g. dr. Marušič, Savez jugoslov. zemljorad. omladine pa je zastopal nar. poslanec g. Joca Jovanović. Pismene pozdrave je poslalo več uglednih osebnosti. Po otvoritvenih formalnostih in verificiranju društvenih delegatov je dobil besedo dr. Marušič, ki je sporočil pozdrave g. ministra, ki želi občnemu zboru kakor tudi vsemu delu mladinske organizacije kar najlepše uspehe. V svojem nadaljnjem govoru je poudarjal veliko važnost naloge, ki jo vrši mladina s svojim delom v pokretu in pozval delegate, naj vztrajajo tudi v bodoče enako pošteno, navdušeni in borbeni v boju za pravice naše kmečkega rodu. — Nar. poslanec g. Joca Jovanović je pozdravil zborovalce v imenu beograjskega Saveza, poročal o srbski zemljoradniški omladini, ki se nahaja trenutno vsa na delu med narodom, kateri trpi in hira na neznosnih posledicah današnjih nezdravih in nemoralnih razmer, današnje težke socialne in ekonomske krize. Izjavil je, da mora vsa kmetška mladina — ne oziraje se na taktično postopanje naših kmetjskih stran, ki so večkrat prisiljene posluževati se različnih metod za doseg istega cilja — čuvati čistost kmečkega programa in združevati pod svojo neomadeževano zastavo zemljedelce cele države.

Iz poročila predsednika, glavnega tajnika in oblastnega tajnika za mariborsko oblast je bilo razvidno ogromno delo, ki ga je izvršila Zveza v preteklem letu: praktični gospodarski tečaji, gospodinjski tečaji, večinoma izpopolnjeni s po-

ukom o higijeni, redna predavanja, razne prireditve, skupni izleti na vzorna posestva, v tovarne, gospodarske razstave, delo dramatičnih odsekov, pevskih in glasbenih zborov itd. Pri vsem tem delu je bila zveza kakor posamezna društva navezana izključno na denarna sredstva, ki so jih člani preskrbeli s svojimi članskimi prispevki, zato je vrednost tem večja. Da bi si preskrbeli za prihodnje leto kaj več sredstev za še uspešnejše delovanje, prireja Zveza ravnokar loterijo. Omeniti je treba tudi vsakoletno delegiranje nekoliko mladeničev v kmetijsko prakso na Češko, kjer si brezplačno izpopolnjujejo svoje praktično znanje na večjih, moderno urejenih posestvih. Vsem poročilom je sledila živahna razprava o delu, ki čaka organizacijo v prihodnjem letu. Novoizvoljenemu glavnemu odboru so se dale potrebne smernice, izmed katerih je posebno važna ona, ki usmerja stremljenje po čim popolnejši organizaciji slovenske, hrvatske in srbske kmetške mladine, ki naj bo združena v mogočni celodržavni zvezi, ki naj neustrašeno vihti prapor Stare pravde v boju za njeno zmago.

Končno je bila odposlana pozdravna brzojavka gosp. ministru Puelju, g. nar. posl. Jovanović pa je bil naprošen, da izroči tople pozdrave vsem srbskim bratom z zagotovilo, da nas bo vsaka nevarnost vedno našla pripravljene, stopiti ramo ob ramo v borbo proti skupnemu sovražniku.

Del delegatov se je po občnem zboru odzval povabilu predsednika Blaža in napravil izlet v Tomačevo ob Savi.

Mladinski vestnik.

Občni zbor Zveze društev kmečkih fantov in deklet.

V nedeljo je bil v Ljubljani v salonu restavracije »pri Levu« redni občni zbor Zveze društev kmetjskih fantov in deklet. Kakor delo, ki ga ta organizacija kmetške mladine vrši, tako je bil tudi njen občni zbor od slovenske javnosti neopažen, brez hrupa in reklame. Kdor pa se je tega zelo dobro obiskane zborovanja udele-

žil in poskušal predvsem poročila delegatov posameznih društev, moral je nehote priznati, da se je organizacija globoko vkoreninila v življenju našega kmetjskega ljudstva, kjer z naravnost poštivalno agilnostjo deluje zlasti na vzgojnem, kulturnem in gospodarskem polju.

Občnega zbora se je udeležil kot

Novice in zabava.

Smrt inženirja Hainriharja.

V riži nad Kokrško dolino se je težko ponesrečil inženir g. Janko Hainrihar, sin našega uglednega tovariša, lesnega veletrgovca v Škofji Loki. Mladi inženir je zgradil na visokem posestvu svojega očeta nad Kokrško dolino rižo za spravljanje hlodov v dolino. Pred par dnevi je zastala v tej riži precejšnja količina lesa in inž. Hainrihar je šel sam na lice mesta, da se prepriča, kje se je riža zaježila. Pri pregledovanju pa mu je spodrsnilo in omahnil je proti strmini. Njegov spremljevalec ga je sicer še pravočasno zgrabil za suknjič, toda isti se je v rokah odtrgal in inženir je zdrsnil po koritu. Na ovinku ga je vrglo iz korita in padel je v 40 m globoko peščeno strugo. Ponesrečenega inženirja so prenesli z velikimi težavami v dolino, odkoder so ga prepeljali z rešilnim vozom v ljubljansko Leonišče. V Leonišču so ugotovili, da ima inženir težke poškodbe na glavi in rokah, najbolj nevarna pa je poškodba na hrbtenici. Toda nevarna poškodba je povzročila kljub

vsej zdravniški spretnosti in skrbni pazljivosti prezgodnjo smrt mladega moža, ki ga je vsak vzljudil in spoštoval, kdor ga je poznal. Pokojni Janko Hainrihar je bil silno simpatičen mož, napram vsakomur do skrajnosti ljubezniv in zato priljubljen v vseh krogih. Težko prizadeti občespoštovani rodbini izrekamo naše iskreno sožalje, blagemu pokojniku pa ohranimo trajen spomin.

Belokranjski dan. Metliški šolski otroci so priredili 23. maja v gledališču v Ljubljani lepo prireditev z zanimivim sporedom. Petje, deklamacija, igra, vse je bilo zelo dobro izvedeno. Šolarji so bili v slikovitih narodnih nošah.

Pomiloščenje vojnih beguncev. Službeni list je objavil kraljev ukaz, po katerem je odpuščen kazneni kazenski list, ki so se prostovoljno vrnili k svojim edincem. Razen tega je kralj znižal, oziroma ublažil kazni večjemu številu oficirjev, podoficirjev in redovom.

Kataster za celo državo. V generalni direkciji katastra so bile preteklo soboto končane konference,

pri katerih so sodelovali najuglednejši strokovnjaki v naši državi. Stiliziran je bil zakonski predlog o katastru, ki bo enoten za celo državo. Novi načrt je v glavnem recep-cija katastralnih zakonov, ki so v veljavi v naših prečasnih krajih. Prevzelo se je iz njih, kar se je v praksi pokazalo kot najbolje. S sprejetjem zakona v skupščini izgube veljavnosti katastralni zakoni v posameznih delih države. Z novim zakonom se uvede kataster tudi v Srbiji in Črni gori, kjer ga doslej ni bilo.

Finančna delegacija objavlja, da izide »Izkaz o stanju hranilnih vlog (po knjižicah in v tekočih računih) pri regulativnih hranilnicah v Sloveniji za I. četrtletje 1926« v 50. številki »Uradnega lista«.

Sin ustrelil očeta in potem še sebe. V Kragujevcu je 20 letni študent Dragan Ilić ustrelil svojega očeta, ker mu oče ni hotel dati denarja za zdravljenje neke bolezni. Takoj po zločinu je sin zbežal. V begu je še ustrelil gozdarja Milivojevića in nato še sebi pognal kroglo v glavo.

Tedenski koledar.

Dnevi:

6. junija: nedelja: Norbert.
7. junija: ponedeljek: Lukrecija.
8. junija: torek: Medard.
9. junija: sredo: Primož in F.
10. junija: četrtek: Marjeta.
11. junija: petek: Srce Jezusovo.
12. junija: sobota: Ivan F.

Sejmi:

2. junija: V Svirci in Motniku.
5. junija: V Koprivniku n. Travi.
6. junija: V Vinici.
7. junija: V Loškem potoku.
8. junija: V Rakitni.
9. junija: V Kamniku, Tirni in Žužemberku.
10. junija: V Ložu.

Valuta.

Dobi se:

za 1 dolar	56.50 Din,
za 100 lir	212.75 Din,
za 1 avstr. šiling	8 Din,
za 100 čeških kron	168 Din,
za 100 franc. frankov	182 Din,
za 100 švic. frankov	1097 Din,
za 1 zlato marko	13.50 Din.

Zena umorila moža in ga vrgla svinjam. V slavonski vasi Crnogovci so te dni odkrili strašen zločin — kmetice Kate Prgič, ki je živela v večnem prepiru s svojim možem, Pred dvema letoma je mož Stjepan Prgič naenkrat izginil. Žena je pripovedovala sosedom, da je odšel mož v Ameriko. Sedaj se je žena sama javila sodišču in priznala, da je pred dvema letoma ubila moža s sekiro in ga zakopala v hlevu. Prašiči so izkopali truplo, požrli vse meso, kosti je pa Kata vrgla v cestni jarek. Ženo so zaprli.

Vsled raburjenosti radi dobljene zausnice umrl. Te dni se je pripetil na Dunaju nenavaden slučaj. Trgovec Aleksander Breier je hotel rezervirati spričo silnega navela na električni cestni železnici poleg sebe mesto za svojo ženo. Istočasno je vstopil v voz lastnik tovarne pletenin Albert Knopp, ki je reklamiral eno od mest zase. Vsled tega se je razvil med možema srdit prepir, čemur katerega je udaril Knopp Breierja v obraz. Dve uri kasneje je prišel Breier silno razburjen domov ter legel takoj v posteljo. Kmalu nato ga je zadela kap. Zdravniki domnevajo, da je umrl Breier, ki je bolehal že dalje časa na živčni bolezni, vsled razburjenja radi dobljenega udarca. Radi tega je odredila oblast obdukcijo.

Gorelo je pretekli torek v Ljubnem gospodarsko poslopje posestnika Josipa Ažmana. Skedenj je pogorel do tal. Ogenj je bil najbrže podtaknjen.

Zena umorila svojega moža. — V sredo 26. t. m. ponoči je v Zagorju žena s sekiro ubila Lovra Trebušaka. Pri Trebušakovih je bil v zadnjem času dan na dan prepir in pretep. Lovro Trebušak, mizar pri rudniku, je bil velik pijanec in zapravljevec. Pred par dnevi je zapil zadnjih 2000 dinarjev, naka se je vrnil pijan domov ter začel ženo pretepati in trpinčiti. Žena je pograbila sekiro, pobila moža na tla, ga polila s petrolejem in zažgala. Ko so na vpitje otrok prihiteli sosede, je bil Trebušak že mrtev. Truplo je izgledalo strašno. Ko se je Trebušakova zavedla, kaj je storila, se je sama javila orožnikom in izpovedala grozne reči, kaj da je mož počenjal z njo. Morilko so odpeljali v sodnijske zapore v Litiji.

Beg kaznjencev. V petek zvečer sta od delavskega oddelka v Logu pri Bistrici pri Mariboru pobegnili dva kaznjenca moške kaznilnice v Mariboru. Prvi je 23-letni Ignac Salaj iz Črensovec v Prekmurju, nazadnje delavec v Ljubljani, ki je bil obsojen od ljubljanskega protonega sodišča radi tatvine na tri leta težke ječe, drugi pa je 27-letni delavec Ibrahim Hukić iz Cazina pri Bihaču v Bosni, obsojen tudi radi tatvine v Zagrebu na štiri leta težke ječe. Najbrž sta se oba napotila proti bližnji Avstriji, ako se ne klatita še po pohorskih gozdovih.

Roparje, ki so oropali trgovca Klančnika, je zagrebska policija aretirala. Pri njih je dobila še 25 tisoč dinarjev od 65.000 Din pokradenega denarja.

Poplave v Srbiji. Vsled neprestanega deževja v Srbiji so reke izstopile. Reka Jadar se je razlila preko polja, istotako reka Kolubara. Veliko županstvo v Šabcu je nudilo prvo denarno pomoč. Škoda ni mogoče ugotoviti. Istotako še ni znano, če je tudi kaj človeških žrtev.

Izenačenje koledarja. Turška narodna skupščina je sklenila, da se tudi v turški republiki obvezno uvede z novim letom krščanski koledar in evropska razdelitev dneva.

Zmaga slovenskih telovadcev. V mestu Lyonu na Francoskem so se vršile pretekli teden telovadne tekme 6 narodov. Najboljša je bila češka sokolska vrsta, druga je bila slovenska sokolska vrsta in na tretjem mestu so bili Francozi. Izmed posameznikov je bil prvi slovenski sokol Šumi.

Mavzolej jugoslovenskim vojakom. Češkoslovaško-jugoslovenska liga v Olomucu je sklenila, da postavi na lastne stroške impozanten mavzolej, v katerem naj bi se položili k večnemu počitku zemeljski ostanki za časa vojne umrlih jugoslovenskih vojakov in internirancev, katerih počiva na Češkoslovaškem približno 1350. Tudi čehoslovaško vojno ministrstvo je v to svrhu prispevalo 20.000 češkoslovaških kron. Z gradnjo mavzoleja so že pričeli in bo baje dograjen že na Vidov dan. V tem slučaju bodo prisostvovali svečanosti tudi jugoslovenski Sokoli, ki se udeležijo vsesokolskega zleta v Pragi. Na svečanost je povabljena tudi naša vlada.

Toča je pretekli petek uničila skoro vinograde in žitna polja v okolišu Vidma ob Savi. Prizadetih je pet občin. Škoda je velika. Pomoč nujna.

Samomor orožnika. V Somobru v Vojvodini je prišel orožnik, ki je dezertiral od svojega oddelka, v neko gostilno. Ljudje so ga spoznali in mu svetovali naj se povrne. Ta pa vzame iz žepa bombo in jo vrže na tla. Grozno razmesarjen je ostal orožnik na mestu mrtev. Gostom se ni pripetilo ničesar.

Strahovita poplava. V Kamenici pri Novem Sadu je bila 25. t. m. strašna nevihta. Vihar je tako divjal, da je odkril večino streh. Potok, ki teče skozi mesto, je narastel v mogočen hudournik ter porušil vse kar mu je bilo na poti. Voda je udrila v hiše, porušila brzojavne drogeve in celo betonski most odnesla. Kar so imeli ljudje v kletih, živež, vino, drva, vse je uničeno in odplavljeno. Nevihta je pokopala tudi sedem človeških žrtev.

Četrta žrtev naših planin. Pretekli teden je šel vladni svetnik dr. Ljubec iz Ljubljane na gorenske planine. Izstopil je v Kranjski gori, odkoder je šel sam na Prisojnik in se še do danes ni vrnil. Šlo ga je iskati več skupin izvežbanih turistov, toda do danes še niso dobili nobenega sledu o njem. Najbrže se je smrtno ponesrečil. Govorice, da so ga Italijani internirali, ne odgovarjajo resnici.

Strele je ubila pretekli petek v Trebelnem na Dolenjskem mater in sina, ko sta se vračala iz vinograde proti domu. Nesrečnemu možu Antonu Debevču naše sožalje.

Iz Žabnice. V nedeljo 30. maja se je poročil naš vrli tovariš Franc Trilar iz Dorfarjev z gospodično Marijo Dolinarjevo. Bil je od početka deloven in zvest član Društva kmetijskih fantov in deklet. Novoporočencema želi obilo sreče v zakonskem življenju Društvo kmetijskih fantov in deklet v Žabnici. — Janez Oman, predsednik.

Silen požar v Zagrebu. Pretekli petek je izbruhnil v zagrebski tovarni usnja največji požar, kar jih je v Zagrebu v zadnjih desetih letih bilo. Škoda cenijo na 8 milijonov dinarjev.

Odkritje Miklošičevega spomenika v Ljutomeru se vrši dne 1. avgusta t. l.

Samomor v Braslovčah. V ponedeljek se je v Braslovčah ustrelil veleposestnik Hugo Bieu. Že dalj časa je bil močno živčno bolan in se ni sploh več zanimal za javno življenje.

Smrtna nesreča. Na Sv. Petra nasipu v Ljubljani je padel v Ljubljano učenec Anton Rihar, ko se je vozil z vozičkom ob strugi. Potegnili so ga takoj iz Ljubljane, a bil je že nezavesten. Drugi dan je v bolnici umrl.

Vlom v blagajno davčnega urada v Varaždinu so izvršili pretekli teden organizirani roparji, ki ropajo po celi zagrebski okolici. Navrtali so dve blagajni, toda dobili ni- so ničesar.

Utopljenca so potegnili iz Ljubljane na Fužinah pretekli teden. Dognalo se je, da je to Ciril Stanjko, mestni uslužbenec, ki je 10. maja skočil v Štepanji vasi v Grubarjev kanal. Ne ve se, kaj je gnalo mladega fanta k temu keraku. Bil je ravno na oklicih.

Strele ubila dva vajenca. V Ptujju je preteklo soboto udarila strela v kostanj, pod katerim se je nahajala večja skupina vajencev. Dva vajenca sta bila ubita, tretji pa smrtnonevarno poškodovan.

Strašen samomor. Iz Monakovega poročajo: Te dni je izvršil v Pasingu neki zidarski mojster strašen samomor. Napolnil je kovček z eksplozivnimi snovmi, se podal v gozd, se vsedel na kovček ter eksplozivno snov zažgal. Zletel je v zrak in bil raztrgan na kose. Posamezni kosi njegovega trupla so ležali v okolišu 250 metrov.

Prodaja pohištva ruskega carja. Iz Leningrada so pripeljali v Moskvo 15 vagonov pohištva zadnjega ruskega carja. Del teh stvari bodo pokupili inozemci. Zlasti se zanimajo za stare slike slavnih mojstrov, ki predstavljajo veliko vrednost.

Zračna proga Praga—Berlin. V kratkem bodo pričeli pogajanja za vzpostavitev zračne proge Praga—Berlin. Proga bo pod skupno češko-nemško upravo.

Vojaška vstaja na Portugalskem. Na Portugalskem je pretekli teden izbruhnil vojaški upor, ki se je razširil na vsa mesta. Več divizij koraka proti Lizboni.

Petljuro, ukrajinskega hetmana, je 25. maja ustrelil v Parizu žid Samuel Schwarzbart. Morilca so takoj aretirali. Izjavil je, da je izvršil ta

svoj čin zato, ker je pustil Petljura za časa njegovega vladanja v Ukrajini pomoriti in postreliti nešteto židov.

Abdelkrim se je udal Francozom. Po večletnem hudem boju Francozov in Špancev proti Rifancem v severni Afriki je njih načelnik, hrabri Abdelkrim, v borbi za svobodo podlegel in se te dni francosko-španskim četam predal.

Kamniška gasilska župa. Kamniška gasilska župa je imela v nedeljo dne 9. maja ob priliki Florjanove slavnosti svojo redno letno skupščino. Zastopanih je bilo 19 gasilnih društev po svojih edposlancih. Nezastopana so bila društva Nevlje, Trojane, Zg. Tuhinj, Lahoviče. Ta dan je praznovalo gasilno društvo Trzin svojo 20-letnico, in je prihitelo k tej slavnosti nad 300 gasilcev. Ob 10. uri je bila slavnostna sv. maša, pri koji se je domači župnik g. Ivan Mol v lepih besedah spomnil požrtvovalnosti gasilcev. Po maši je bil obhod z godbo po vasi, nakar je pred lepo okrašenim gasilnim domom pozdravil gasilce društveni načelnik v imenu domačega društva in občine. Nato je nagovoril gasilske vrste župni načelnik Anton Cerar iz Kamnika, ki se je zahvalil za pozdrav, čestital gasilnemu društvu k 20-letnici obstoja, bodril v krepkih in jedrnatih besedah gasilce k vztrajnosti, da velika ideja ljubezni do bližnjega prodre v zadnjo kočo, gojiti pa moramo v veliko večji meri ljubezen do naše lepe in velike domovine Nato se je vršila pri g. Strmoletu redna letna skupščina. Župni načelnik pozdravi navzoče delegate, konstatira sklepčnost ter otvori zborovanje. V kratkih besedah ugotovi, da se gasilska društva zavedajo svoje velike naloge in da je vzpostavljen v gasilske vrste vzoren red in disciplina. Župni tajnik Fajdiga poda obširno poročilo o tehničnem, administrativnem in organizatoričnem delu v gasilski župi, ter med drugim poroča o prireditvah sledeče: V preteklem letu je bilo 10 slavnostnih prireditev. Dne 1. marca smo imeli v Kamniku odlikovanje štirih gasilcev za 40-letno marljivo delovanje na polju gasilstva, odlikovani so bili Ivan Kardnik, Boštjan Cmibas, oba iz Kamnika ter Jakob Šme in Alojz Šme, oba iz Domžal. 10. maja. Blagoslovljenje novega gasilnega doma in orodja na Viru. Udeležilo se je te slavnosti 132 gasilcev. Slavnostne govore so imeli župni načelnik, g. kaplan iz Doba ter g. župan iz Vira. Kumovala je požrtvovalna in velika dobrotnica gasilstva gospa Stupičeva iz Ljubljane. 17. maja. Odlikovanje 10 zaslužnih gasilcev s srebrno kolajno za 25 letno delovanje v zvezi z ustanovitvijo gasilske godbe v Moravčah. Po običajnih pozdravih je nagovoril v vznešenem govoru odlikovance srezki poglavar g. svetnik dr. Ogrin iz Kamnika. Odlikovani so bili: Janko Toman, Ivan Lovrač, Franc Orehek, Josip Šlibar, Franc Otolani, Blaž Vehovec, Janez Vesel, Franc Poznič, Peter Janežič ip. Janez Cerar. V imenu odlikovancev se je zahvalil gosp. nadučitelj Toman ter prosil gospoda srezkega poglavarja, da naj sporoči zahvalo in udanost

no izjavo na najvišjem mestu. 24. maja se je vršila slična slavnost v Komendi. Navzočih je bilo 175 gasilcev. Odlikovani so bili za 25-letno službovanje s srebrno kolajno: Josip Kern, Andrej Mejač, Franc Kunstl, Janez Lah, Janez Glavač, Janez Juhant, Franc Jenko, Martin Kern, Franc Sršen, Anton Sršen, Franc Marn, Jože Juhant, Alojz Stele, Franc Juhant, odlikovanec Miha Stele je predčasno umrl ter mu je bila podeljena kolajna za dobo bolezn. 7. junija se je vršila slavnost odlikovanja v Domžalah. Udeležba 136 gasilcev. Odlikovani so bili: Janez Podboršek, Flerin Janez, Januš Franc, za 25-letno službovanje ter Jezernik Jože iz Stoba za 40-letno službovanje. Prireditve je imela krasen uspeh v vsakem oziru. 14. junija se je vršila slična

slavnost odlikovanja v Mengšu. Udeležba 182 gasilcev. Odlikovani so bili Ivan Srčnik, Franc Ručigaj, Franc Lah, Janez Novak, Ignacij Jankovič, Andrej Lah, Osredkar Franc, Anton Koželj ter Jože Vahar. 21. junija se je vršilo odlikovanje gasilcev v Beričevem, odlikovanih je bilo skupno 14 gasilcev in sicer v 2-kratnih prireditvah. Obe prireditvi sta nadvse dobro uspeli. 28. junija se je vršila v Kamniku Vidovdanska proslava v zvezi z odlikovanjem 5 gasilcev. Udeležba 344 gasilcev župe Kamnik. Odlikovani so bili: Grašek Janko, Glavač Ivan, Iskra Matevž, Lampič Tilin, Očepek Ivan. V lepih besedah je pozdravil zbrane gasilce v imenu mestne občine g. župan dr. Karba. V imenu državne oblasti je pozdravil gasilstvo g. sreski po-

glavar dr. Ogrin ter po odlikovanju čestital odlikovancem. V imenu gasilstva je čestital odlikovancem župni načelnik A. Cerar ter pozival gasilce, da gasilsko misel ponesejo v zadnjo koč naše lepe slovenske domovine, pozival pa občinstvo, da pristopijo v gasilske vrste, ter da s tihim priznanjem nagradijo gasilce za njihovo trudapolno delo. V imenu odlikovancev se je zahvalil tov. Grašek ter posredoval sreskega poglavarja, da zahvalo in udanostno izjavo sporoči na najvišjem mestu. Dne 5. julija smo imeli slavnostno odlikovanje v daljnem Motniku. Zbog oddaljenosti se je udeležilo preko 100 gasilcev prireditve. Odlikovance je nagovoril v lepem govoru g. sreski poglavar dr. Žužek iz Celja ter jim čestital k njihovem odli-

kovanju. Dne 26. julija smo imeli zadnjo oficijelno prireditev v Dobu, katera je nadvse dobro uspela. Udeležba 164 gasilcev. Odlikovani so bili: Stare Ferdinand, Kuhar Franc, Štrukelj Franc, Grošelji Miha, Vojska Luka, Grošelji Primož, Cerar Franc, Blatnik Josip, Luteršek Mihael in Kovič Jože. Na zborovanje je prišel tudi sreski poglavar g. dr. Ogrin, katerega je pozdravil župni načelnik s povdarmom, da še nismo imeli v našem okraju najvišjega državnega funkcionarja, ki bi imel toliko uvidevnosti in smisla za gasilstvo. Blagajnik poroča nato, da je bilo v poslovnem letu Din 3303.75 dohodkov, izdatkov 3157.75, prebitok Din 146.—. Pregledovalci računov podajo svoje poročilo, nakar zaključijo župni načelnik skupščino.

Narodni gospodar.

Drugi planinski ali planšarski zbor na Bledu.

Prvi tak zbor se je vršil pod imenom »Planinski dan« na poziv komisarija za agrarne operacije dr. Frana Spiller-Muysa leta 1924. v Kranju. Za pretečeni binkoštni ponedeljek pa je sklicel imenovani komisar s sodelovanjem planinskega odbora za radovljiški srez drugi planinski ali planšarski zbor na Bled. Kako potrebna je za naše planinsko kmetijstvo večja briga za naše planine, pokazal je baš ta zbor, na katerega so prihiteli iz vseh planinskih srezov Slovenije planinski kmetski posestniki. Poleg številčno naravno največje udeležbe iz radovljiškega sreza je omeniti posebej kamniški okraj, iz katerega se je pripeljalo na dveh velikih avtomobilih okrog 40 posestnikov s sreskim poglavarjem dr. Ogrinom na čelu. Nepričakovano pičila je bila udeležba iz kranjskega sreza. Tudi gornjegrajski srez se še ne zaveda gospodarske važnosti planin, sicer bi se častneje odzvali vabilu na planšarski zbor.

Kmalu po določeni uri je bila prostrana dvorana blejskega zdraviliškega doma popolnoma napolnjena, na kar je pozdravil došle zborovalce sklicatelj dr. Fran Spiller-Muys z daljšim nagovorom, v katerem je povdarjal veselo znamenje, da nastopa danes planinski kmet v borbi za svoj stan in obstanek skupno z onimi, ki imajo poznanje zakonov in strokovno izobrazbo v kmetijskogospodarskih vprašanjih. Z vzklikom, da mora tudi na naših planinah zmagati naša stara pravda je otvoril II. planšarski zbor.

Nato se je izvolilo predsedstvo zbora in sicer predsednikom načelnik Planinskega odbora za radovljiški okraj g. Ivan Ažman iz Hraš, podpredsednikoma župan Finžgar iz Breznice in Ivan Rozman iz Bitenja ter zapisnikarjem Anton Avsenek iz Vrbenja.

Zahvaljujoč se za izvolitev je povdarjal predsednik važnost planinskih zborov za planinsko Slovenijo, navedel zasluge urada za agrarne operacije za povzdigo planšarstva ter predlagal v zahvalo za njegovo marljivost in obilen trud agrarnega komisarija dr. Frana Spiller-Muysa za častnega predsednika zbora, kateri predlog so zborovalci sprejeli z odobravanjem.

Brzobjavno oziroma pismeno so pozdravili zbor g. minister za kmetijstvo Ivan Pucelj, veliki župan mariborske oblasti dr. Pirkmaier, oblastni kmetijski referent inž. Josip Zidanšek, radovljiški sreski poglavar dr. Vavpotič, svoje zastopnike pa so poslali na zbor Kmetijska družba za Slovenijo, Pokrajinska komisija za agrarne operacije, Direkcija šum v Ljubljani in ljubljanska sekcija Jugoslovanskega šumarskega združenja.

Po poročilu planinskega nadzornika g. agr. viš. svet. inž. Presela z zanimivimi statističnimi podatki predavali so sreski ekonom Josip Sustić o gospodarskem pomenu pašništva in planšarstva. posestnik Anton Cvenkelj iz Ljubnega o »Našem planšarstvu in biko-reji« ter sreski veterinar Alojzij Zarnik o »Prvi pomoči pri nezgodah živine na planini«. Navzoči zborovalci so z vidno pozornostjo sledili izvajanjem predavateljev. Pridržujemo si, da prinesemo to ali ono predavanje v celoti ali daljšem izvlečku.

Končno so se sklenile resolucije, ki smo jih prinesli v štev. 21.

Popoldne ob 3. uri se je vršila skupna seja planinskih okrajnih odborov oziroma nadaljevalo zborovanje. Posestniki so iznesli mnogo važnih vprašanj splošne in konkretne narave, na katere je radevolje odgovarjal oblastni agrarni komisar dr. Spiller-Muys in dajal zaželjena pojasnila.

Z zahvalo občini blejski za gostoljubje, ker je dala dvorano brezplačno na razpolago in načelniku igrajske (blejske) srenje, ki je vo-

dil krajevne priprave za zbor, je zaključil ob pozni popoldanski uri predsednik zbor.

Brezdvomno je, da bo naša sijajna manifestacija planšarske kmečke misli ugoden odmev pri mero-dajnih faktorjih in rodila obilo sadu slovenskemu planinskemu kmetu.

* * *

Kmetovalci, vinogradniki, pozor!

Vinska vzorčna klet »Gostilničarske zadrage« v Mariboru je naj-novejša ideja, ki se je sprožila od strani vinogradnikov in gostilničarjev. Ta nova ustanova, ki je zamišljena kot panoga »Gostilničarske zadrage« v Mariboru ima namen prodajalcu (torej kmetu-vinogradniku) v prvi vrsti in tudi kupcu (gostilničarju) zmanjšati nepotrebne stroške, ki so s kupoprodajo v zvezi, kakor so n. pr. posredovalnine za mešetarje, stroški za ponudbe in oglase itd. Vsak kmet-vinogradnik predobro ve, kako težko je pridelek spraviti v denar in koliko stroškov ima, predno vnovči svoje vino, katerega pridelava ga je stala toliko skrbi, truda, jeze in stroškov. Pridelek kmetovega truda se ne ceni dovolj, kljub temu, da sta tudi kmet in vinogradnik ena izmed prvih, ki se zavzemata za boj proti draginji, ki tlači vse sloje naroda. Nova vinska vzorčna klet s sedežem v Mariboru bo v cilju dosege tega namena zbirala vzorce vseh vinskih vrst z navedbo cene in označbo vinogradnika; tako kupcu ne bo težko najti odgovarjajočo vrsto, katero rabi. Da se doseže ta namen, se opozarjajo kmetje-vinogradniki in naše vinarke zadrage, da pošljejo vzorce svojih vin z navedbo cen Centralni vinski vnovčevalnici »Gostilničarske zadrage« v Mariboru, Tattenbachova ulica 5, kjer dobe tudi vse ostale informacije. Ta nova ustanova je brezdvomno v velikem interesu za našega kmeta-vinograd-

nika, ki se posebno zadnja leta obupno bori s takozvano vinsko krizo, ki je naše narodno gospodarstvo občutno oškodovala. Nova ustanova bo brezdvomno dala kmetu-vinogradniku lepšo ceno za njegov pridelek, ker so mešetarski in drugi stroški, ki so zvezani z oddajo vina — izključeni. Torej: Kmet, pomagaj si sam!!

Premovanje govedi v škedenju, občina Tolsti vrh.

Prignalo se je: 3 biki, 4 bikci, 74 krav in 49 telic, torej skupaj 130 glav. Pasma je bila domača pšeničnosiva (murbodenska) in le 6 belih in 1 tuje pasme. Vobče so bile živali precej izenačene, lepih oblik, srednjerejske kondicije; pri kravah znaki srednje mlečnosti in večina vprezna. Mlada živina je bila boljše rasti in oblik, kar je dokaz boljše stvarne vzgoje ter posebno stalna reja dobrih plemen-skih bikov. Začela se je upeljavati tudi mlečna kontrola in so izpričevali tozadevni izvlečki lepo mlečnost do 18 l dnevno na frišni molži. Lepo sliko rejskega dela so posebno pokazale posamezne skupine. Uspeh ocene in priznanje daril je bil sledeči: za skupine: dve I. nagradi: 1000 Din in diploma ministrstva: Jurij Zidanšek, Škedenj in Karl Zidanšek, Škedenj 5. II. nagrada: 600 Din in priznanico velikega župana: Hugo Detiček, Tolsti vrh; ena III. nagrada: 400 dinarjev in diploma ministrstva: Jožef Podkrajšek, Škedenj; štiri III. nagrade: 400 Din: Janez Šalih, Tolsti vrh, Ivan Goričan, župnik, Špitalič, Franc Zidanšek, Suhadol, Franc Goričan, Žiče; tri IV. nagrade: 250 Din: Martin Zmaher, Škedenj, Anton Črešnar, Škedenj, Miha Ribič, Žiče; sedem V. nagrad: 150 Din: Franc Turk, Tolsti vrh, Janez Ciglar, Kraberk, Anton Košir, Žiče, Martin Cimerman, Žiče, Luka Grobelšek, Žiče, Martin Klo-

kočovník, Tolsti vrh, Karl Zidanšek, Škedenj 6. — Za posamezne živali: dve I. nagradi: 400 Din in priznanico velikega župana: oskrbníštvo kneza Windischgrätz (ki pa je denarno premijo odstopil v prid kmetijskih rejcev) in Štefan Petelinšek, Zg. Slemene; osem II. nagrad 150 Din: Janez Iskrač, Tolsti vrh, Josip Grašič, Stare Slemene, Jakob Lebar, Škedenj, Urban Gajšek, Klokočovník, Anton Košir, Loče, Jožef Rupnik, Klokočovník, Miha Brusel, Žiče, Anton Ribič, Žiče; devet III. nagrad: 100 Din: Anton Berce, Tolsti vrh, Alojzij Paučič, Stare Slemene, Anton Gilčič, Tolsti vrh, Franc Kramaršek, Stare Slemene, Anton Jelenko, Tolsti vrh, Ignac Rebernjak, Škedenj, Jožef Povh, Koble, Ignac Kukovič, Kraberk, Ivan Klokočovník, Žiče. Vsem razstavljalcem se pa žal niso mogle priznati premije, ker so bile nekatere živali slabše. Pred razdelitvijo daril so gospodje srezki poglavar, načelnik okrajnega zastopa in zastopnik Kmetijske družbe častitali odlikovanim, zastopnik velikega župana pa je v poučnem govoru bodril živinorejce za bodoče stvarno rejsko delo. Prireditelj je bila vzorna, potek miren, utis prirčen in zadovoljiv — bil je lep domači praznik. Brez odloga je potrebno si urediti gnojišča in gnojnične jame, da mogoče izvažati gnojnico na travnike, pridelovati

deteljo-lucerno in travno mešanico na njivah — torej več in boljše domače krme itd. Z.

Naše hmeljarstvo ogroženo.

Že lani sem poročal, da mi je g. Ivan Drev iz Sv. Martina na Paki prinesel enega izmed najnevarnejših škodljivcev hm. rastline — t. j. hmeljska stenica. Danes je prišel k meni g. Franc Škafer iz Zaloga, obč. Gotovlje — ter mi prinesel v kupici vse polno drobnih živalic, ki mu žugajo uničiti njegov bujni golding nasad. Na prvi pogled sem spoznal, da je škodlivce hm. stenica. Obljubil sem mu, da pridem popoldne osebno v njegov ogrožen nasad, da se na lastne oči prepričam o povzročeni škodi. Na moje ne malo začudenje sem se prepričal, da je v nasadu kar mrgolelo stenic, ki so že povzročevale precejšnjo škodo, ki pa zamorejo nasad tudi uničiti.

Pred imenovanim hmeljarjem se j zglasil pri meni g. Franc Andloga iz Arje vasi — občina Petrovče — ter mi prinesel poganjke in liste od golding hmelja, ki so bili okuženi po peronospori. Peronospora sem konstatiral — vendar mislim, da je golding hmelj zamenjal s poznim hmelom, vendar ni

izključeno, da se bo bolezen lotila tudi golding hmelja.

Sedaj pa naj pritisnejo na naše hm. nasade še uši, rdeči pajek itd. in vse naše veliko upanje na hmeljarstvo vobče lahko splava po vodi.

Nepobitno dejstvo je, da je obstanek našega hmeljarstva zelo ogrožen in nujno je potrebno, da se vsi hmeljarji prav resno pripravljamo na obrambna dela zoper vse sovražnike hmeljske rastline.

V to svrhu bo Hm. dr. prirejalo več poučnih shodov v različnih krajih našega okolišča in so gg. poverjeniki naprošeni, da se za predavanja oglašajo pri društvenem vodstvu, ki bo vsem željam po vrsti oglasila ustreglo.

Vsi hmeljarji torej na obrambno delo!

Žalec, 30. maja 1926.

Anton Petriček, poslovodja hm. dr.

Kaj je pa to?

V zadnjem času slišimo, da morajo vaški mesarji, ki kupijo živino v domači občini, imeti živinske potne liste in seveda plačevati tudi prenosno takso. Kdo si je neki izmislil zopet to ravnanje, ki je protipostavno?

Naši živinozdravniki poudarjajo pri vsaki priložnosti, da je avstrijska postava z dne 27. novembra

1909, št. 80 še vedno v veljavi. Sklicujejo se nanjo, ker jim daje take ugodnosti, kakor jih nimajo nikjer drugod.

Ker je ta zakon pri nas še v veljavi, objavljamo § 8., ki določa, kdaj je treba imeti živinske potne liste. Določilo se glasi: Za domače živali je imeti živinske potne liste, kadar se živali:

a) ženejo na sejm, dražbo itd.;

b) če jih ob priliki menjave stalnega bivališča spravijo v drugo občino.

Popolnoma je torej jasno, da v domači občini ni treba živinskega potnega lista, torej mora odpasti tudi prenosna taksa. Za prenosno takso bi sicer moglo finančno ministrstvo dati posebno odločbo v tem smislu. Kakor se zdaj dela, je pa ravnanje protipostavno, ker se prenosna taksa plača le na živinski potni list, tega pa nima nobeden pravice zahtevati, če se žival doma kupi. Nam ni mogoče razumeti tega davka, katerega mora vselej kmet plačati. Za borzne kupčije, kjer se milijoni prodajajo, ni plačati taks v taki višini, kakor pri kmečki živini, kjer ima kmet gotovo zgubo pri sedanjih stroških. To pa stoji, da danes ne more nobeden zahtevati živinski potni list, če se žival kupi v domači občini. Drugod povsod gledajo, da se varuje domače ljudstvo, pri nas pa hočejo kmeta in obrtnika do golega sleči.

Blizu Prešernovega spomenika za vodo.

Najboljša, najcenejša kolesa in živalni stroji so edino

Petelinčevi

znamke

GRITZNER, ADLER, PHÖNIX

za dom, obrt in industrijo. • Pouk brezplačen, ugodni plačilni pogoji. — Tudi na obroke.

Večletna garancija.

JOSIP PETELINC
Ljubljana

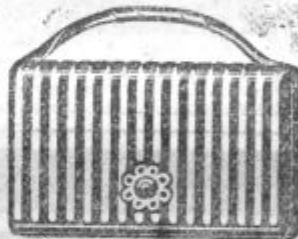
Od dobrega najboljši je švicarski pletilni stroj „DUBIED“

Za v Prago

prilagojena podpisana trdka vse telesadne oblačilne potrebščine za žlane, členice, naročniki in deco.

Solidno in lepo izdelani kroji po najnižji cen. • Zehvajite cenike!

BRATA ČAPUDER
Ljubljana, Wolfova ul. 1/II.

Torbice

lak imit. Din 19.—, pristno usnje 29.—, fino usnje 36.—, potovalni kovček 45 cm 180.—, 50 cm 195.—, za vsakeh 5 cm Din 15.— več. Dalje krasne donarice, listnice in razne druge galanterijske robe razpošilja veletrgovina R. STERMECKI, CELJE 63. Vzorci manufakture se pošljejo za 8 dni v pogled, ilustrirani cenik z čez 1000 slikami čez razne domače potrebščine pa zastonj. Kdor pride z vlakom, dobi nakupu primerne povrnitev vožnje. Trgovci engro cene.

Največje vrtnarsko podjetje v Jugoslaviji

VRT Džamonja in drugovi,
dr. z o. zav., Maribor

Najbolji izbor raznovrstnih plemenitih sadnih dreves (cepor) v najplemenitejših vrstah in vseh oblikah. Plemenite vinske trte na ameriških podlogah, kakor tudi cepe in podloge istih. Seme zelenjave, cvetja in gospodarskih rastlin. Cvetje v loncih in razne okrasne grmovje in drevje imamo celo leto. Zehvajite cenike.

Priznано najsolidnejša domača trdka

JOS. ROJINA
Ljubljana

Aleksandrova cesta št. 3. Velika zaloga vsakovrstnega češkega in angleškega blaga in sukna. — Bogata izbira vseh vrst izgotovljenih obel, raglanov, površnikov, dežnih plaščev itd. po izredno nizkih cenah.

Lastni krojaški ateljei! Točno postrežba! Nizke cene! Proti gotovemu jamstvu daje tudi na ugodna mesečna odplačila.

Čevljarji pozor!
Prvo čevljarstvo učilišče

v Ljubljani otvori priročnovalni teoretični in praktični tečaj za gg. mojstre in pomočnike. Sprejemajo se tudi vajenci, posebno sinovi gg. mojstrov v praktično in teoretično vežbo. Priglasje se lahko tudi udeleženci z dežele. Pojasnila daje in prijave, pismene in ustne, sprejema oblastveno priznani strokovni učitelj in vodja tečaja K. Majer, Ljubljana VII., Celovška cesta št. 57.

Dobro vpeljana

kovačnica

z orodjem in stanovanjem takoj za oddati. Naslov pove uprava »Kmetiskega lista«.

Kmetovalci, obrtniki in delavci!

ki nudijo svoje blago v »Kmetiskem listu«!

Kdor nas podpira, podpirajmo mi njega!

Strojne tovarne in livarne d. d., Ljubljana

izdelujejo:

turbine, centrifugalne in batne sesalke (Garwens sesalke), stroje za obdelavanje lesa kakor jarmenike, cirkularne žage, skobelne stroje itd., kompletne naprave za mizarske delavnice in razne specialne stroje, mlinske naprave, vinske stiskalnice, transmisije, zvonove, vodne in parne armature, ognjegasne brizgalnice.

Vse te lepe stvari:

lepe čevljičke, torbice in druga darila lahko kupite, ako najdete v

milu „Gazela“

samo en zlatnik. V vsak tisoč komad našega priznanega mila vtisnemo namreč po 1 zlatnik in ako imate srečo ga bodele sigurno našli.

Vpoštevajte to ter pridno perite le z

milom „Gazela“

ki se odlikuje po izreano obilni peni ter jako temeljito in hitro očisti perilo.

Najboljša in zato najcenejše kupite edino le pri

Josip Petelinc

pletenine, majce, voino, čepne robce, kravate, palice, nahrbtnike, spodnje hlače, otroško trikot perilo, kompletne potrebščine za čevljarje, krojače, sedlarje in šivilje

v Ljubljani

ob vodi, blizu Prešernovega spomenika.

Na veliko in malo!

POSEST, MLINI, GOSTILNE,

nakup, najem, izročitev itd. posreduje
»MARSTAN«,
Maribor, Rotevski trg
št. 4.

ADVOKAT

DR. JOSIP LAVRIČ

uljudno naznanja, da je otvoril svojo odvetniško pisarno

v Ribnici (pri „Prajerju“).

UMETNA GNOJILA

superfosfat, zaljeva sol, kačnit, thomasova žilina in prvovrstni Splitški Portland-cement vedno v zalogi po najugodnejših cenah pri osr. gosp. zadr.

„EKONOM“
LJUBLJANA, KOLODVORSKA UL. 7.

Združene opekarne

Ljubljana

Miklošičeva cesta 13

prej.

Vidic-Knez

tovarne na Viču in Brdu

nudijo v poljubni množici — takoj dobavne — najboljše pretiskane modele strešnikov: eno ali dva razsena kakor tudi bobrovec (biber) in sidno opeko. — Na željo se pošlje takoj popis in cenik. Stakleni strešnik vedno v zalogi.

V nedeljo, 30. maja je umrl

INŽ. JANKO HEINRIHAR

Pogreb dragega pokojnika se je vršil v torek, dne 1. junija 1926 ob 14. iz Leonišča do cerkve sv. Sreca Jezusovega, odkoder se je prepeljal v Selce, kjer bo položen ob 17. v rodbinsko grobnico.

Škofja Loka - Divača, dne 31. maja 1926.

Žalujoči rodbini:

Heinrihar, Obersnel ter ostali sorodniki.